

ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการ
แสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

รัตนาวดี ปลื้มใจ

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการ
แสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้
กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร"
ของ รัตนาวดี ปลื้มใจ
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

.....
(Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda, Ed.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์พร สว่างเมฆ)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึนัยบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
ผู้วิจัย	รตนาวัต ปลื้มใจ
ประธานที่ปรึกษา	Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda Ed.D.
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. ภาษาอังกฤษ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ, ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ, อาชีพ, ความพึงพอใจของนักเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ นักเรียนแผนกวิชาการตลาด ระดับชั้นประถมศึกษาชันปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 24 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มอย่างง่าย (Clustered Simple Random Sampling) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent sample) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.71)

Title	EFFECTS OF DEVELOPMENT AND COMPARISON OF PROFESSIONAL ENGLISH-SPEAKING SKILLS USING ROLE-PLAY ACTIVITIES FOR THIRD-YEAR VOCATIONAL STUDENTS AT KAMPHAENGPHEET TECHNICAL COLLEGE
Author	Rattanawadee Pluemjai
Advisor	Assistant Professor Dr. Henry yuh Anchunda, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in English - (Plan B), Naresuan University, 2023
Keywords	Role play, English-speaking skills, Professional, Student satisfaction

ABSTRACT

The objectives were to: 1) develop and compare professional English-speaking skills using the role-play activities; and 2) study students' satisfaction towards the effects of development and comparison of professional English-speaking skills using role-play activities. The population consisted of 24 third-year vocational certificate students majoring in marketing at Kamphaengphet Technical College in the academic year 2/2023, selected by clustered simple random sampling. Statistical analyses included mean, standard deviation, and dependent sample t-test. The findings indicated that: 1) the effects of development and comparison of professional English-speaking skills using role-play activities were significantly higher after the implementation of the learning management plan compared to before; and 2) students expressed a high satisfaction level with the effects of development and comparison of professional English-speaking skills using role-play activities. ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.71)

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระในฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก Dr.Henry Yuh Anchunda อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษา ความรู้ แนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหา และสละเวลาอันมีค่าตลอดระยะเวลาในการทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ให้สำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญอันประกอบไปด้วย ดร.สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต อาจารย์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร นางจุฑารัตน์ เนวะมาตย์ ครูชำนาญการ พิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ วิทยาลัยเทคนิค กำแพงเพชร และ นางสาวชวลา เอี่ยมอ่ำ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ที่ เป็นผู้อนุเคราะห์ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยให้กับผู้วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสถาพร โพธิ์หวี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร คณะผู้บริหาร คณะครูแผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ และนักเรียนแผนกวิชาการตลาด ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ทุกคน ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีเสมอมา จนทำให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พอสมควร

รัตนาวดี ปลื้มใจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุุณูปการ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของงานวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ.....	15
การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ.....	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40

กรอบแนวคิดการวิจัย.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	55
ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการ แสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร.....	55
ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูด ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร.....	58
บทที่ 5 บทสรุป.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	76
ประวัติผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ.....	27
ตาราง 2 การสอนการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play).....	46
ตาราง 3 วิธีการสอนการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play).....	47
ตาราง 4 แสดงขั้นตอนการสอนตามแบบการแสดงบทบาทสมมติ (Role play)	47
ตาราง 5 แสดงองค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ	49
ตาราง 6 แสดงเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	51
ตาราง 7 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3.....	55
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยภาพรวม (n = 24).....	56
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน เป็นรายประเด็น (n = 24).....	57
ตาราง 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ (n = 24).....	58
ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติก่อนเรียนและหลังเรียน	103

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม
การแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3..... 104

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 105

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

การติดต่อสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์มีความสะดวกสบายและรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารสามารถแพร่กระจายไปทั่วโลกได้ภายในไม่กี่วินาที ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบไร้พรมแดน สอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2564) กล่าวว่า โลกไร้พรมแดนเป็นการเปลี่ยนแปลงของโลก ที่ส่งผลให้คนในโลกอยู่ร่วมกัน สื่อสารถึงกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล และเดินทางไปหากันได้อย่างรวดเร็วและคล่องตัว โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร ผู้ที่ใช้ภาษาได้ดีจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบในหลายๆ ด้าน ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล บางประเทศมีภาษาถิ่นหรือภาษาประจำชาติ และใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นเรื่องใกล้ตัวของประชากรโลกทุกคน พบเห็นได้จากสื่อหรือป้ายสัญลักษณ์ที่มักจะมีข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับทุกคนบนโลก ซึ่งสอดคล้องกับ K.pair (2562) ที่กล่าวว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization) คือ การที่ทุกคนบนโลกนี้สามารถเข้าถึงข้อมูลและรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นจากทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งโลกาภิวัตน์เป็นผลพวงมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว แต่ในอีกความหมายหนึ่งจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี 2542 Globalization ก็คือ การแพร่กระจาย ของข่าวสารไปทั่วโลก ทำให้ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดบนโลกใบนี้ก็สามารถรับรู้ข่าวสารได้ หรือได้รับผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ธนพล ศรีธัญพงศ์ (2560) กล่าวว่า ในปัจจุบันโลกาภิวัตน์ (globalization) ถูกนิยามด้วยการไหลเวียนของปริมาณข้อมูลข่าวสาร ซึ่งแตกต่างจากอดีตที่เน้นการไหลเวียนของปริมาณการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโลกเผชิญกับโลกาภิวัตน์ในอีกรูปแบบที่เปลี่ยนไป ผู้คนต่างถูกร้อยเรียงเข้าด้วยกันผ่านตัวกลางอย่างอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์ หรือ digital platform ต่าง ๆ Digital globalization จึงกลายเป็นคำนิยามของโลกยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับทศวรรษที่ผ่านมา ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2561, น.17) กล่าวว่า ทุกคนจึงต่างเห็นพ้องต้องกันว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล (Globallanguage) และโลกของเรานั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เราไม่สามารถอยู่ด้วยตัวเองเพียงคนเดียวได้หันมองไปทางไหนก็จะเห็นภาษาอังกฤษอยู่ทั่วไป แสดงให้เห็นว่าเราไม่สามารถหนีภาษาอังกฤษไปได้ เรามีความจำเป็นที่จะต้องก้าวออกไปสู่โลกกว้างที่ก้าวไกลยิ่งขึ้น

ประเทศไทยเป็น 1 ในสมาชิกของประชาคมอาเซียน ที่เป็นการรวมตัวกันของ 10 ประเทศในอาเซียน เป็นชุมชนที่มีความแข็งแกร่ง สามารถสร้างโอกาส สร้างความท้าทายด้านการเมือง

ความมั่นคง และเศรษฐกิจ โดยสมาชิกในชุมชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยภาษาทางการที่ใช้ในการติดต่อระหว่างประเทศสมาชิกคือ ภาษาอังกฤษ และประโยชน์ที่ไทยจะได้รับเมื่อชาวไทยสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับดี ก็คือการค้าระหว่างไทยกับประเทศอาเซียนจะคล่องและขยายตัวมากขึ้น ภาษียังจะลดลงจนเกือบจะหมดไป เพราะ 10 ตลาดกลายเป็นตลาดเดียว ผู้ผลิตสามารถส่งสินค้าไปขายและขยับขยายธุรกิจของตนง่ายขึ้น ขณะเดียวกับผู้บริโภคก็จะมีทางเลือกมากขึ้นราคาสินค้าจะถูกลง ตลาดของเราจะใหญ่ขึ้น จากตลาดของคน 67 ล้านคน ก็จะกลายเป็นตลาดของคน 590 ล้านคน ซึ่งจะทำให้ไทยกลายเป็นแหล่งลงทุนที่น่าสนใจเพราะสินค้าที่ผลิตในไทยจะสามารถส่งออกไปยังอีก 9 ประเทศได้รวมกับส่งไปขายต่างจังหวัด นั่นหมายความว่าความต้องการของตลาดแรงงานและนักลงทุนในประเทศไทยก็เพิ่มขึ้นด้วย และจากการศึกษาค้นคว้าโดย Education First เปิดเผยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้พูดภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (อังกฤษ/สหรัฐอเมริกา) EF English Proficiency Index ฉบับปี 2022 ในปี 2565 รายงานผลการจัดอันดับความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี ซึ่งสำรวจจากคนจำนวน 2.1 ล้านคนใน 111 ประเทศและภูมิภาคที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก พบว่าอันดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 97 และหากเปรียบเทียบในระดับเอเชียประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 21 จาก 24 ประเทศของทวีปเอเชีย กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ (2566) กล่าวว่า ทักษะภาษาอังกฤษมีแนวโน้มจะขยับอันดับเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ สะท้อนวิธีจัดการศึกษาด้านภาษาของประเทศไทย ที่ยังเป็นวิธีจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ที่เน้นการท่องจำ ให้ความสำคัญด้านไวยากรณ์และโครงสร้าง โดยใช้วิธีการฝึกทำซ้ำในการเรียนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยต่ำลงมาเรื่อยๆ สอดคล้องกับ ตรีนุช อิงคุทานนท์ (2564) กล่าวว่าอันดับที่ตกลงทุกๆ ปี แสดงให้เห็นว่าระบบการศึกษาไทยอาจกำลังเผชิญกับปัญหาใหญ่ที่แก้ไม่ตกเช่นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามสถานศึกษาจำนวนมากที่เน้นการอ่าน การเขียน ไวยากรณ์และคำศัพท์ มากกว่าการเริ่มต้นด้วยการฟังหรือการพูด ข้อดีของการก้าวสู่ยุคโลกาวิวัฒน์ คือข้อมูลมหาศาลเชื่อมโลกทั้งใบเข้าไว้ด้วยกัน ทว่าไทยอาจจะยังใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของเยาวชนและเหล่าคนทำงานยังไม่ได้เท่าที่ควร

สภาพปัญหาการสอนภาษาอังกฤษภายในโรงเรียนต่างๆ ในประเทศไทย คือ การจัดการเรียนการสอนเน้นการจดจำโครงสร้างทางภาษาและไวยากรณ์ (Grammar) มากกว่าการฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนไม่สามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษจากห้องเรียนสู่ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากไม่ได้รับการส่งเสริมให้ใช้ภาษาในสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน นักเรียนขาดโอกาสในฝึกฝน และสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปนั้นก็ไม่สามารถนำไปปรับใช้ในการพูดสื่อสารได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่ไม่สามารถใช้ได้

ถูกต้องและเหมาะสม สรพล จิระสวัสดิ์ (2561, น.15) นักเรียนส่วนใหญ่ที่พยายามจะเรียนภาษาที่สองมักประสบความวิตกกังวล ความอึดอัด และประหม่าเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ กลัวการถูกล้อเลียนจากเพื่อน นักเรียนจึงหลีกเลี่ยงการพูดภาษาอังกฤษ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการพูด บุชบา สุวรรณโสภณ (2539, น.1) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือและไม่ต้องการแสดงออกในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนเขินอายและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่อหน้าเพื่อนในชั้นเรียน พิกุล ปิ่นแก้ว (2535) ปัจจุบันการฝึกฝนทักษะการพูดภายในโรงเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เด็กไทยยังไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกฝนให้ใช้ทักษะภาษาอังกฤษอย่างอัตโนมัติ (Automated Basic Skill) สุมิตรา อังวัฒน์กุล (2540)

วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดอยู่ในประเภทสถานศึกษาขนาดใหญ่ เปิดการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไปจนถึงระดับปริญญาตรี จัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ภายใต้นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) กล่าวถึง 8 วาระงานพัฒนาอาชีวศึกษา ภายใต้นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ของกระทรวงศึกษาธิการ ในข้อที่ 5 พัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการศึกษาและทำงาน (Language Skills) เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาให้กับนักเรียน ส่งเสริมทักษะด้านภาษาเพื่อการทำงานให้กับประชาชน และพัฒนาหลักสูตร 2 ภาษา (อังกฤษ/จีน) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2566) ผู้วิจัยซึ่งจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ได้ศึกษาผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานอยู่ในระดับปรับปรุง อ้างอิงจากผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษระหว่างเรียนของนักเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอาชีพตามสายการเรียนของตนเองได้ นักเรียนมีโอกาสนำไปฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการประกอบอาชีพน้อยมากภายในชั้นเรียน เนื่องจากครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนและสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั่นก็คือ ครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับการฝึกการพูดภาษาอังกฤษไม่ได้เท่าที่ควร ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสมกับการสอนทักษะการพูดและสภาพแวดล้อมภายในชั้นเรียนและต่อตัวนักเรียนเอง เน้นให้นักเรียนท่องจำโครงสร้างและไวยากรณ์ทางภาษา มากกว่าการฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ อีกทั้งต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมาก ประกอบกับเวลาในการเรียนซึ่งมีจำกัด ส่วนตัวนักเรียนเองก็ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกและยังมีความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

บรรยงค์ วงศ์สกุล (2564) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์และทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสารในงานอาชีพของนักเรียนอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาวิชา สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิชาสามัญ จึงมีพื้นฐานความรู้คำศัพท์ทางด้านวิชาชีพซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะด้านเทคนิคค่อนข้างน้อย และมีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนที่จำกัด ดังนั้นนักเรียนจึงไม่ได้ นำความรู้ที่ได้มาฝึกใช้จริงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความรู้ที่เรียนในช่วงเรียนไม่สามารถพัฒนาเป็นทักษะได้ เพราะทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจะต้องฝึกฝนใช้อยู่บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง มีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำและกระตุ้นให้นักเรียนสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอย่างเป็นปกติตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Henry Yuh Anchunda (2020) กล่าวว่า นักเรียนไทยโดยทั่วไปและโดยเฉพาะนักเรียนอาชีวศึกษาขาดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนไม่สามารถแสดงออกหรือนำเสนอโครงการโดยใช้ภาษาเป้าหมายได้ ความบกพร่องทางด้านภาษาของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนไม่ได้รับโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนโดยเฉพาะในสถานการณ์จริงและในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะนำกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมาช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ให้กับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ สอดคล้องกับ ประพนอม สุรัสวดี (2545, น. 56), วรวรรณินี ราชสงฆ์ (2541, น. 72) และ วิไล พังสะอาด (2542, น. 45) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติสนับสนุนให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แนวคิดแปลกใหม่ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กระตือรือร้น มีความสามารถในการแก้ปัญหา และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ากิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติเป็นแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะนักเรียนมีโอกาสในการพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียนได้แสดงออกด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ทำให้นักเรียน มีความคุ้นเคยกับคำศัพท์ วลี สำนวน และประโยคภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น ได้รับความรู้ จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ และนักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี คำภาษี, และคณะ

(2565, น.322) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด

จากปัญหาที่เกิดขึ้นและผลจากงานวิจัยรวมทั้งการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญที่แสดงให้เห็นว่าการแสดงบทบาทสมมติจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษและพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาและพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มาทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านทักษะทางการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และหวังว่าการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นผลดีต่อนักเรียนอย่างสูงสุด

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. พัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
2. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 515 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ นักเรียนแผนกวิชาการตลาด ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มอย่างง่าย (Clustered Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และความพึงพอใจ

4. ระยะเวลาในทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 4 ชั่วโมง

5. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

บทเรียนที่ใช้สำหรับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 1.Greeting Visitor 2.Explaining products and services 3.Buying and selling และ 4.Talking on the phone about business

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามพึงพอใจด้วยความจริงใจ
2. กลุ่มตัวอย่างต้องเป็นนักเรียนแผนกวิชาการตลาด ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยการแสดงบทบาทที่ถูกกำหนดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการดำเนินการตามขั้นตอนของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ดังต่อไปนี้ 1) ขั้นนำ (Warm up) 2) ขั้นนำเสนอ (Presentation) 3) ขั้นฝึก (Practice) 4) ขั้นนำไปใช้ (Production) ประกอบด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติขั้นเตรียมการ และขั้นแสดง 5) ขั้นสรุป (Wrap up) ประกอบด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล และขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ที่ครูคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งนักเรียนต้องสร้างบทสนทนาและกำหนดบทบาทของสมาชิกภายในกลุ่มให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดและจุดประสงค์การเรียนรู้

ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ หมายถึง ภาษาอังกฤษที่ตอบสนองความต้องการตามสายการเรียนหรือสายอาชีพของนักเรียน มีการกำหนดกิจกรรมและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาของนักเรียนเพื่อนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคต

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ หมายถึง ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการประกอบอาชีพตามบริบทของนักเรียน โดยคำนึงถึง 1) การออกเสียง 2) คำศัพท์ 3) ไวยากรณ์ และ 4) ความคล่องแคล่ว ประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียนผ่านกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกและอารมณ์ที่มีต่อกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน การประเมินค่าประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับสิ่งที่ต้องการมาตอบสนองความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการด้านจิตใจกับเป้าหมายที่คาดหวัง เมื่อได้รับการตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบ แรงจูงใจภายในก็จะผลักดันให้เกิดความรู้สึกต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร มีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อให้ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ธรรมชาติและทักษะของภาษาอังกฤษ

เทคนิค วิธีการสอน และข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ

ความหมายของการพูดภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษ

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

1. เทคนิควิธีปฏิบัติ
2. เป้าหมายของการเรียนการสอนทักษะการพูด
3. กลยุทธ์สำหรับการพัฒนาทักษะการพูด
4. กิจกรรม Structured Output
5. กิจกรรม Communicative Output

การประเมินผลความสามารถในการพูดสื่อสาร

1. วิธีการทดสอบความสามารถด้านการพูด
2. เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูด

การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ)

องค์ประกอบของการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

องค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

แนวคิดของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ความหมายของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
 จุดมุ่งหมายของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
 ลักษณะสำคัญของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
 ประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
 องค์ประกอบของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
 ขั้นตอนของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ธรรมชาติและทักษะของภาษาอังกฤษ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารและถ่ายทอดความคิด วิก็อตสกี (Vygotsky, 1978, P.19) เชื่อว่าภาษามีบทบาทสำคัญในพัฒนาการ โดยภาษาจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทางความคิด (Psychological tool) ที่จะทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิดระดับสูงของมนุษย์

ภาษาเป็นทักษะที่ใช้สำหรับการสื่อสาร ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ทักษะใหญ่ และ 4 ทักษะย่อย ดังต่อไปนี้

1. ภาษาที่เป็นทักษะการรับรู้ (Receptive/passive skill)

ทักษะเชิงรับ เป็นวิธีการที่เราใช้ทำความเข้าใจความหมายจากสัญลักษณ์หรือข้อความที่ได้ อ่านหรือได้ยิน เมื่อเราอ่านหรือฟังจากสื่อต่าง ๆ หรือร่วมสนทนากับคนอื่น เราต้องใช้ความรู้เดิม เพื่อทำความเข้าใจความหมาย ทักษะเชิงรับ ได้แก่ ทักษะการฟัง (Listening skill) และทักษะการอ่าน (Reading skill)

ทักษะการฟัง (Listening skill) เป็นความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นเสียงของคำศัพท์ (Vocabulary and word) วลี (Phrase) ประโยค (Sentence) การสนทนา (Conversation) และเรื่องราว (Story) เป็นต้น

องค์ประกอบที่ปรากฏในสื่อการฟัง นอกจากจะเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับหลักไวยากรณ์แล้ว ยังมีองค์ประกอบที่เป็นการออกเสียง (Pronunciation) จังหวะของเสียง (Rhythm) ระดับเสียงสูงต่ำ (Intonation) และการเน้นเสียงในคำ (Pitch and stress) ทักษะการฟังมีความสำคัญ

เพราะนอกจากจะทำให้เกิดความรู้และได้ข้อมูลจากเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังทำให้ผู้ฟัง ได้คุ้นเคยกับเสียง ซึ่งจะใช้เป็นแบบอย่างในการปรับปรุงการพูดได้ด้วย

ในการสอนหรือฝึกทักษะการฟังผู้สอนควรเน้นการสร้างความรู้ความคุ้นเคยกับเสียงโดยเน้นการสร้างความเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินหรือได้ฟัง สื่อการสอนที่สำคัญในการสอนทักษะการฟังควรเป็นสื่อที่เป็นเสียง เช่น การพูดของผู้สอน เจ้าของภาษา เทป หรือวิดีโอ สื่อการสอนที่นำมาใช้ประกอบการสอนทักษะการฟังเพื่อช่วยสื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจเสียงได้ยินยิ่งขึ้นอาจเป็นสื่อที่เป็นการเขียน (Written language) สื่อที่เป็นของจริง (Authentic material) รูปภาพ เป็นต้น

ทักษะการอ่าน (Reading skill) หมายถึง ความสามารถในการสร้างความเข้าใจจากสัญลักษณ์ที่เห็นทั้งที่เป็นตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานเพื่อการศึกษาและเพื่อความเพลิดเพลิน

ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างหลากหลายทั้งความรู้เกี่ยวกับภาษาและความรู้ด้านอื่นๆ ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ นอกจากนี้เนื้อหาในบทอ่านยังสามารถใช้เป็นรูปแบบในการเขียนได้เป็นอย่างดี เพราะบทอ่านเป็นผลงานการเขียนที่เสร็จสมบูรณ์แล้วซึ่งผู้อ่านต้องถอดรหัส สัญลักษณ์ทั้งในแง่ของความหมายและโครงสร้าง

ในทักษะการอ่าน นอกจากผู้อ่านจะมุ่งให้ดูความหมายและข้อมูลจากสิ่งที่อ่านแล้วยังต้องฝึกทักษะการอ่าน 3 ประการด้วย คือ

- 1) Skimming ได้แก่ การอ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปซึ่งจะทำให้ทราบหัวข้อ (Topic) และสาระสำคัญ (Main idea) ของสิ่งที่อ่าน
- 2) Scanning ได้แก่ การอ่านเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการที่มีไว้ในใจแล้ว
- 3) Critical reading ได้แก่ การอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อตีความหมายและค้นหาเจตนาของผู้เขียนอย่างละเอียดเพื่อนำไปใช้ในการอ้างอิงหรือพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้อ่านเอง

2. ภาษาที่เป็นทักษะการใช้ (Productive skill)

ทักษะเชิงรุก หมายถึง ทักษะที่ผู้ใช้ภาษาเป็นผู้สร้างสัญลักษณ์ออกมาในรูปของเสียงและอักษร เพื่อให้เป็นการพูดและการเขียนเพื่อสื่อความหมายตามเจตนาของตน ดังนั้นทักษะเชิงรุกจึงประกอบด้วย ทักษะการพูด (Speaking skill) และทักษะการเขียน (Written skill)

ทักษะการพูด (Speaking skill) หมายถึง การสื่อสารด้วยเสียงเพื่อการแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และเป็นการสื่อความหมายด้วยเสียงที่เป็นคำ (Word) วลี (Phrase) ประโยค (Sentence) ข้อความ (Statement) และเรื่องราว (Story)

ดังนั้น องค์ประกอบพื้นฐานของการพูด ที่ต้องฝึกฝนคือการออกเสียง (Pronunciation) ซึ่งประกอบด้วย การเน้นหนัก (Stress) ในเสียงของคำศัพท์ ระดับเสียงสูงต่ำในประโยค (Intonation)

จังหวะของเสียง (Rhythm) การหยุด (Pause) การเชื่อมคำ (Linking) ในแง่ของการพูดเพื่อการสื่อสาร ทักษะการพูด ในฐานะที่เป็นทักษะทางสังคมจะประกอบไปด้วยมีหน้าที่ของภาษา(Function) ซึ่งได้แก่ เจตนาหรือสถานการณ์ต่าง ในการใช้ภาษา และโครงสร้าง (Pattern) ซึ่งได้แก่ โครงสร้างประโยคที่เป็นมีไวยากรณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญ

ทักษะการเขียน (Writing skill) หมายถึง กระบวนการที่ได้มาซึ่งผลงานการเขียนประเภทต่าง ๆ สื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้และความรู้สึกนึกคิดด้วยตัวอักษรระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยใช้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักไวยากรณ์ของภาษาข้อมูลคำศัพท์ สำนวน และหลักการเรียบเรียง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระตามจุดประสงค์ของผู้เขียน สุดาจิต สุ่มมาตย์, 2547, น.62) กล่าวว่า การเขียนคือการพูด ที่ไม่มีคู่สนทนา (Interlocutor) ซึ่งเป็นการพูดกับคนที่ไม่อยู่หรืออยู่ในจินตนาการการเขียนเป็นการสื่อความหมายด้วยสัญลักษณ์ที่เป็นอักษรซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่น ลายมือ (Handwriting) การสะกดคำ (Spelling) ไวยากรณ์ (Grammar) คำศัพท์ (Vocabulary) ความรู้หรือข้อมูลในการเขียน (Knowledge or information) การเรียบเรียงเนื้อหา (Text organization) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) นอกจากนั้นการเขียนยังต้องประกอบด้วยประเภทของงานเขียนซึ่งมีมากมายเช่น การเขียนบันทึก (Note) การเขียนโปสการ์ด (Postcard) การเขียนกรอกใบสมัคร (Form filling) การเขียนจดหมายประเภทต่างๆ (Letter) การเขียนย่อหน้า (Paragraph) การเขียนเรียงความ (Essay) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative writing) เป็นต้น

จะเห็นว่าทักษะของภาษาทุกทักษะจะมีองค์ประกอบที่เหมือนกันคือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ (Vocabulary) โครงสร้าง (Structure/Form/Syntax) และความหมาย (Meaning/Semantics) และทักษะทุกทักษะจะมีความสัมพันธ์และเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน (Reciprocal) การเรียนรู้ทักษะหนึ่งได้ดีก็จะส่งผลต่อการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ได้เช่น ทักษะการอ่านจะส่งเสริมทักษะการฟังการพูด และการเขียนในขณะที่ทักษะการพูดก็จะส่งเสริมทักษะการฟังการอ่านและการเขียน เป็นต้น

เทคนิค วิธีการสอน และข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) ขึ้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนดังนี้

สำหรับการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์นี้ มีระดับขั้นในการพัฒนาถึง 5 ระดับด้วยกัน จากขั้นที่ไม่เป็นอิสระไปจนถึงขั้นที่เป็นอิสระดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ขึ้นตอนในการสอนจึงอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละระดับขั้น สำหรับการเรียนการสอนโดยทั่วไปนั้น ผู้สอนจะเป็นผู้บอกให้นักเรียนทราบว่าให้นักเรียนทำอะไร ถ้าให้มีการสนทนากันก็จะไม่กำหนดหัวข้อให้ เพียงแต่

กำหนดเวลา ในการสนทนาแต่ละครั้ง นักเรียนเป็นผู้มอบสนทนาเองภายในกลุ่ม โดยสามารถพูดคุยในกลุ่มของตนตามที่ต้องการ ผู้สอนเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือเพื่อให้การเรียนรู้สะดวกขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตามอาจสรุปขั้นตอนในการสอนตามวิธีนี้สำหรับนักเรียนในระดับที่เริ่มเรียนได้ดังนี้

1. ให้นักเรียนนั่งกันเป็นวงกลม โดยมีไมโครโฟนและเครื่องบันทึกเสียงอยู่ตรงกลาง เพื่อใช้บันทึกสิ่งที่นักเรียนจะสนทนากันลงไป บางครั้งผู้สอนอาจให้นักเรียนแนะนำตัวก่อน โดยนักเรียนผู้นั้นอาจอาจปรึกษากับเพื่อนโดยใช้ภาษาแม่ที่ตนถนัดก็ได้ เมื่อนักเรียนเมสนทนากัน โดยใช้ภาษาแม่ซึ่งทุกคนในกลุ่มฟังแล้วเข้าใจได้ ผู้สอนก็จะถ่ายทอดคำพูดนั้นโดยแปลออกมาเป็นภาษาของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสอน อาจแปลคำต่อคำหรือเป็นวลีก็ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนว่าสามารถจดจำสิ่งที่ผู้สอนพูดได้มากแค่ไหน ในแง่นี้ผู้สอนจึงต้องเป็นผู้สังเกตเอง และเข้าใจนักเรียนด้วย นักเรียนพูดภาษาเป้าหมายตามที่ผู้สอนแปลให้จนครบประโยคโดยใส่ไมโครโฟนบันทึกเสียงเอาไว้ นักเรียนจะสนทนากันในกลุ่มไปเรื่อยๆ ผู้สอนจะคอยช่วยอยู่ข้างๆ ดังที่กล่าวข้างต้นเช่นนี้เรื่อยไป นักเรียนจะคอยสังเกตคำที่คนอื่นฯ ใช้แล้วก็นำมาดัดแปลงใช้ในแบบของตน

2. เมื่อหมดเวลาที่กำหนดให้สนทนากัน นักเรียนก็จะได้ฟังเทปที่บันทึกเสียงไว้ ทำไมนักเรียนเรียนรู้อะไรที่ตนพูดไปนั้น (ใช้ภาษาเป้าหมาย) เป็นอย่างไร นักเรียนศึกษาบทสนทนาที่ผู้สอนจะถอดเทปออกมาทีละประโยค เขียนภาษาแม่กำกับไว้ด้วยเพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น อธิบายคำศัพท์ต่างๆ และรูปประโยคให้นักเรียนฟัง จะเห็นได้ว่าผู้สอนใช้บทสนทนานั้นเป็นเนื้อหาที่จะสอนนักเรียน

3. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ ให้นักเรียนช่วยกันสร้างประโยคใหม่ๆ ขึ้น โดยอาศัยคำศัพท์จากบทสนทนาในตอนต้น ผู้สอนก็จะช่วยแก้ไขให้ถ้ามีที่ผิด หลังจากนั้นอ่านประโยคที่กลุ่มของตนเองแต่งให้กลุ่มอื่นฟัง

4. ให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ ผู้สอนอาจนำกิจกรรมอื่นๆ เช่น การให้นักเรียนอ่านบทสนทนา หรือรูปภาพมาช่วยในการฝึกให้นักเรียนถามตอบเกี่ยวกับรูปภาพนั้นก็โดยสรุปแล้วผู้สอนจะให้นักเรียนสร้างบทสนทนา และบันทึกบทสนทนานั้นแล้วใช้เป็นพื้นฐานสำหรับกิจกรรมในการสอนต่อไป

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอน อาจสรุปข้อดีของวิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ได้ดังนี้

1. นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน เพราะนักเรียนเป็นผู้ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนได้เร็วหรือช้าตามความสามารถและความต้องการ

2. นักเรียนสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ถูกปิดกั้นและเรียนรู้ที่จะสร้างประโยคใหม่ๆ ตามที่ต้องการได้

3. นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่รู้สึกแก่งแย่งแข่งขันกัน ทำให้เรียนอย่างสบายใจ และเกิดความสนุกสนานในการเรียน

ข้อจำกัด อาจสรุปได้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบนี้อาจไม่ได้ผลกับนักเรียนกลุ่มใหญ่ เพราะผู้สอนอาจจะดูแลไม่ทั่วถึง
2. วิธีสอนแบบนี้ต้องการนักเรียนที่มีความสามารถในระดับเดียวกัน และผู้สอนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน และภาษาต่างประเทศที่สอนนั้นอย่างดี มีความเข้าใจวิธีสอนแบบนี้ สามารถกระตุ้นนักเรียนให้แสดงออกได้

วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The cognitive code Learning Theory) ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน มักจะดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความหรือบทสนทนา ซึ่งมีศัพท์และโครงสร้างที่ผู้สอนดึงออกมาสอน โดยมีความยากง่ายของศัพท์และโครงสร้างเหมาะสมกับระดับชั้น
 2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกโครงสร้าง หลังจากที่นักเรียนมีความเข้าใจโครงสร้างที่นำมาสอนแล้ว เพื่อช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น
 3. ให้นักเรียนฝึกสนทนาโต้ตอบ เพื่อใช้ความรู้ที่เรียนมาในสถานการณ์ที่จะนำภาษาไปใช้อย่างแท้จริง
 4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพิ่มเติม โดยให้ใช้ภาษาที่เรียนมาด้วยตนเอง
- ขั้นตอนในการสอนอาจจะสลับขั้นกันได้ โดยอาจเริ่มด้วยการอธิบายกฎไวยากรณ์เสียก่อน แล้วจึงให้อ่านข้อความ จากนั้นจึงทำแบบฝึกหัด ฝึกสนทนา และทำกิจกรรมตามลำดับ

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอน

วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจมีข้อดี คือ

1. เป็นวิธีสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้นักเรียนได้ใช้สติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเรียนโดยรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้
2. การฝึกหัดหลังจากที่เข้าใจแล้ว จึงเป็นการฝึกหัดสิ่งที่มีความหมายและนักเรียนยังได้มีโอกาสฝึกการใช้ภาษาตามสภาพการณ์จริงด้วย

3. นักเรียนได้มีการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ไปพร้อมๆ กัน

สำหรับข้อจำกัดอาจสรุปได้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบนี้จะได้ผลดีขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะต้องเตรียมการและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี
2. การเรียนภาษาด้วยวิธีนี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของนักเรียน ดังนั้นจะให้ได้ผลดีกับเด็กเก่งมากกว่าเด็กอ่อน

วิธีการสอนแบบฟัง-พูด (The Audio - lingual Method) ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนดังนี้

การเรียนการสอนภาษาด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด นี้ มักจะประกอบด้วยบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ มาให้นักเรียนฝึกและจำ ซึ่งผู้สอนมักจะดำเนินการเรียนการสอนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนฟังบทสนทนาใหม่ที่นำมาอ่านให้ฟัง หรือฟังจากเทปบันทึกเสียงของผู้พูดที่เป็นแบบ และพยายามจำบทสนทนานั้นให้ได้
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นพูดตามที่ละบรรทัด นักเรียนพูดซ้ำหลายๆ ครั้ง
3. ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาฝึกเป็นพิเศษ โดยอาจจะใช้วิธีการฝึกส่วนย่อยๆ แล้วค่อยๆ เพิ่มส่วนของประโยค จนทำให้นักเรียนสามารถพูดประโยคนั้นได้ดีขึ้น
4. ให้นักเรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งห้องเป็นกลุ่มใหญ่กลุ่มเล็กและทีละคน
5. ให้นักเรียนฝึกโต้ตอบบทสนทนานั้นโดยดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ของนักเรียนเอง เมื่อคุ้นกับบทสนทนาแล้ว ก็จะทำให้ฝึกการออกเสียงและการสอนประโยคตามโครงสร้างในบทสนทนาด้วยปากเปล่า โดยอาจใช้รูปภาพ บัตรคำ และเกมต่างๆ เป็นสื่อในการฝึกให้นักเรียนพูดโต้ตอบจนคล่องจากนั้นจึงให้ฝึกอ่าน จนเมื่ออ่านได้คล่องแคล่วแล้วจึงจะให้เลือกอ่านตามใจชอบ ในเรื่องของการเขียนก็เช่นกัน จะฝึกหัดเขียนโดยการเลียนแบบก่อน เมื่อเกิดความมั่นใจแล้วจึงให้แสดงออกในรูปแบบของการเขียนเรียงความสั้นๆ แต่จะต้องเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถพูดได้แล้ว

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอน

อาจสรุปข้อดีของวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ได้ดังนี้

1. นักเรียนได้พัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ตลอดจนองค์ประกอบของภาษา คือ เสียง ศัพท์ และโครงสร้าง
2. จุดมุ่งหมายของวิธีสอนแบบนี้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เน้นภาคปฏิบัติ นักเรียนมีโอกาสฝึกภาษาตลอดเวลา จนสามารถใช้ได้โดยอัตโนมัติ
3. นักเรียนได้ใช้ภาษาตามที่ใช้จริง เหมาะสมกับชีวิตประจำวันและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
4. นักเรียนส่วนใหญ่โดยทั่วไปสามารถเรียนภาษาได้ เพราะเป็นวิธีสอนที่ไม่เน้นสติปัญญาหรือเหตุผลมากนัก โดยเฉพาะกับเด็กเล็กซึ่งเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ
5. ผู้สอนสามารถให้ความเอาใจใส่นักเรียนแต่ละคนได้มากขึ้น

วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response Method) ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอนดังนี้

การเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางนี้มีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ผู้สอนพูดคำสั่งเป็นภาษาต่างประเทศ แล้วปฏิบัติตามคำสั่งนั้นให้ดูเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งให้สัญญาณแก่นักเรียน 3-4 คน ที่เลือกเป็นตัวแทนให้ปฏิบัติตาม ทำเช่นนั้นหลายๆ ครั้ง โดยนักเรียน

ไม่ต้องพูดอะไรเลย จากนั้นผู้สอนจะออกคำสั่งใหม่ พร้อมทั้งปฏิบัติตามคำสั่งให้ดูเป็นตัวอย่าง และให้นักเรียนที่เลือกปฏิบัติตามตัวอย่างพร้อมๆ กับผู้สอน ผู้สอนออกคำสั่งเหล่านี้โดยสลับคำสั่งไปมาต่อมา ครูผู้สอนออกคำสั่งเหล่านั้น แล้วให้นักเรียนที่เลือกมาปฏิบัติตามคำสั่ง เป็นกลุ่มและทีละคนจากนั้น ผู้สอนออกคำสั่งให้นักเรียนทั้งชั้นปฏิบัติตาม

2. เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจคำสั่งที่สอนไปแล้ว ผู้สอนเริ่มคำสั่งใหม่ให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนปฏิบัติตามไปพร้อมกับผู้สอน และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และพร้อมกันทั้งชั้นเช่นเดียวกับขั้นที่ 1

3. ผู้สอนออกคำสั่งให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนปฏิบัติตามคำสั่งโดยผู้สอนไม่ได้แสดงท่าทางให้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นคำสั่งที่ไม่เคยฝึกมาก่อนแต่มีคำศัพท์ที่เรียนรู้มาจากขั้นที่ 1 และ 2 บ้างแล้ว ซึ่งนักเรียนก็ปฏิบัติตามได้

4. ผู้สอนเขียนคำสั่งต่างๆ บนกระดานดำ โดยในการเขียนคำสั่งแต่ละครั้งผู้สอนจะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นๆ ให้นักเรียนดูด้วย นักเรียนจดประโยคเหล่านั้นไว้ในสมุด

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอน

1. นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง จึงเข้าใจสนุกสนานและจำได้
2. นักเรียนไม่เกิดความเครียด เพราะไม่มีการบังคับให้นักเรียนพูดเมื่อยังไม่พร้อม
3. ได้เรียนรู้ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้
4. วิธีสอนแบบนี้เหมาะสำหรับนักเรียนในชั้นเริ่มเรียน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ

ความหมายของการพูดภาษาอังกฤษ

การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น การพูดเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พูดจะต้องใช้ความสามารถทางด้านภาษาหลายด้านประกอบกัน เพื่อให้ฟังเข้าใจ โดยจะต้องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดออกมาเป็นคำพูดเพื่อให้ผู้ฟังสามารถฟังเข้าใจ ผู้พูดที่ดีจะต้องแสดงออกอย่างถูกต้องให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ต่างๆ มีความคล่องแคล่วในการพูดและการเลือกใช้คำพูดได้อย่างถูกต้อง

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, น.167) ได้กล่าวถึงความหมายของการพูดว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด โดยใช้กลวิธีในการพูดที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ

ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543, น.18) กล่าวว่า การพูดคือการสื่อสารที่เป็นการส่งความรู้สึก ความคิด และข่าวสารผ่านการเลือกใช้คำศัพท์ สำนวน วลี น้ำเสียง สีหน้า และอากัปกิริยาท่าทาง โดยบุคคลที่พูดจะต้องมีภูมิความรู้ด้านการเลือกใช้เสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรมของบุคคลที่เรากำลังสื่อสารเพื่อให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

แวลเลท (Valette. 1967, น.80) ซิทโซปูลู (Tsitsopoulou. 1992, น.56) และวิโดสัน (Widdowson. 1981, น.59) เห็นตรงกันว่า การพูดเป็นการสื่อสารระหว่างผู้พูดกับฟังเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของซึ่งกันและกัน การใช้ถ้อยคำและน้ำเสียงให้ผู้ฟังเข้าใจผู้พูด การพูดที่ดีต้องสัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างเหมาะสม เนื่องจากมีความสำคัญเท่ากันกับความรู้ในเรื่องภาษา

อวยชัย ผกามาศ (2542, น.1-2) กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้ว่า การพูดคือการสื่อสารทางความคิด ประสบการณ์ และความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ โดยใช้ น้ำเสียง ภาษา และกิริยาท่าทาง อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามจรรยา มารยาท และประเพณีนิยมของสังคม ให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง

สรุปได้ว่า การพูด หมายถึง การใช้ความสามารถทางด้านภาษาหลายด้านประกอบกัน เพื่อให้เข้าใจ โดยมีจุดมุ่งหมายหรือกระบวนการสำคัญคือเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไป การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้พูดจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่ใช้คำพูด (Non-Verbal Language) คือสีหน้าท่าทางประกอบการพูดให้สอดคล้องได้อย่างเหมาะสมถูกต้องกับโอกาสและมีมารยาทในการพูดที่ถูกต้องตามวัฒนธรรมและประเพณีนิยมของสังคม

องค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษ

กุนทลีย์ ถ่าน้อย (2545, น.2) และระวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง (2540, น.10-11) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการพูดว่า การพูดเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face to Face Communication) ระหว่างบุคคล การพูดจะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. ผู้พูด (Speaker) คือผู้สื่อสารโดยการแสดงออกและถ่ายทอดถึงความรู้สึกนึกคิดความต้องการ ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง ตลอดจนทัศนคติของผู้พูดไปยังผู้ฟัง ผู้พูดจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาในการพูด รวมถึงท่าทางและน้ำเสียงตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบ โดยถ่ายทอดให้ผู้ฟังเข้าใจโดยง่าย ชัดเจน และรวดเร็วเพื่อให้การพูดบรรลุวัตถุประสงค์

2. เนื้อหา (Speech) คือเนื้อเรื่องซึ่งอาจหมายถึงความรู้ ความต้องการหรืออารมณ์ที่ผู้พูดต้องการแสดงออกหรือสื่อออกมา เนื้อหาสาระนั้นอาจจะเป็นการแจ้งให้ทราบ การเล่าให้ฟังการถามให้ตอบ การสั่งให้ทำหรือการแนะนำให้คิด ผู้พูดควรพูดเรื่องที่ตนเองถนัด และมีความรู้ในด้านนั้น มีการเตรียมลำดับและดำเนินเรื่องให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

3. ผู้ฟัง (Audience) คือผู้รับเนื้อหาสาระจากผู้พูด ผู้ฟังจะรับรู้เรื่องราวของผู้พูดได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสนใจ ระดับความรู้ ความสามารถในการเข้าใจภาษา อายุ เพศ เป็นต้น ผู้ฟังอาจมีคนเดียวหรืออาจเป็นกลุ่มก็ได้ ผู้พูดจะสื่อความหมายให้ตรงเป้าหมายดียิ่งหากผู้พูดรู้จักที่จะวิเคราะห์ถึงผู้ฟัง

ระวิวรงค์ ศรีทองรุ่ง (2540, น.10-11) และพรสวรรค์ สีป้อ (2550, น.163-166) ได้เพิ่มเติมองค์ประกอบการพูดที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1. เครื่องมือในการสื่อความหมาย (Communication Channel) สิ่งที่จะช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระของผู้พูดไปให้ผู้ฟัง เช่น เสียง สีหน้า อากัปกิริยา ท่าทาง และรวมถึงโสตทัศนอุปกรณ์อื่นๆ ในการสื่อสารผู้พูดต้องใช้คำที่เหมาะสม นำมาเรียงลำดับให้ถูกต้อง และออกเสียงได้ถูกต้อง อีกทั้งผู้พูดจะต้องมีกลวิธีในการสื่อสารทั้งแบบคำพูด (Verbal) เช่น การพูดซ้ำ การอธิบาย การถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการแสดงออกโดยไม่ใช้คำพูด (Non-verbal) เช่น การแสดงท่าทาง การมองตา เป็นต้น

2. ความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของการพูด การพูดทุกชนิดต้องมีจุดหมายหรือผลที่เกิดขึ้นภายหลังการพูด คือ พูดเพื่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Information) สามารถใช้ภาษาไม่เป็นการโต้เถียง และพูดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล (Transaction) ต้องใช้ภาษาเป็นทางการที่มีความถูกต้องและชัดเจน

พรสวรรค์ สีป้อ (2550, น.163) กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดเพิ่มเติมว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ประกอบด้วย การเริ่มต้นบทสนทนา การดำเนินบทสนทนา การจบบทสนทนา การสลับกันพูดและการโต้ตอบที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการพูด คือ ผู้ส่งสาร ผู้รับสาร และสารตามจุดประสงค์ของการพูด การพูดได้อย่างถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมกับระดับของผู้พูดและผู้ฟัง ความสามารถในการสื่อความหมาย การทอดถ่ายทอดภาษาภายใต้ประกอบการพูด การเลือกใช้ถ้อยคำ ท่าทาง และน้ำเสียงได้อย่างเหมาะสม การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังเพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ที่ส่งผลให้ผู้พูดและผู้ฟังเกิดความเข้าใจกัน

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ

แฮร์ริส (Harris, 1988) และบาร์ทซ์ (Bartz, 1979) มีแนวคิดที่ตรงกันเกี่ยวกับองค์ประกอบของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่

1. ความคล่องแคล่ว ความต่อเนื่อง ความราบรื่น และมีความเป็นธรรมชาติในการพูด (Fluency)
2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) คือ ความสามารถในการพูดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสาร

แสรริสให้ความสำคัญกับความสามารถด้านการออกเสียง (Pronunciation) คำศัพท์ (Vocabulary) และไวยากรณ์ (Grammar) ในขณะที่บาทซีให้ความสำคัญด้านปริมาณของข้อมูลหรือข้อความที่สื่อสารได้ (Amount of communication) โดยเน้นความถูกต้องและความพยายามในการสื่อสาร (Effort to communicate) ที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจออกมาในรูปแบบวัจนภาษาและอวัจนภาษา

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของคานาล และสเวน (Canale & Swain, 1980) ให้ความเห็นว่า การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างประโยคจะทำให้การสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นดังนี้

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) หมายถึงความสามารถในการเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมดทางด้านภาษา คือ เสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ เนื่องจากผู้พูดจะสามารถเลือกใช้ถ้อยคำและประโยคในการพูดเพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องและตรงกับความต้องการ โดยใช้ได้โดยไม่ลังเลและพูดได้อย่างความคล่องแคล่ว

2. ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) คือความสามารถที่ผู้พูดสามารถใช้วาทพฤติกรรมการ (Speech Acts) ได้อย่างถูกต้อง โดยการเลือกรูปแบบของภาษาให้สัมพันธ์กับวาทพฤติกรรมการได้อย่างเหมาะสม พูดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในสังคม และสามารถใช้ภาษาได้ตรงตามประเภทของการพูด เช่น การอภิปราย การเสนอความคิดเห็น หรือการโต้เถียง เป็นต้น

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความหรือการเชื่อมประโยค (Discourse competence) ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรจะมีความรู้ในการสร้างสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษา หากผู้พูดมีความสามารถทางด้านนี้จะทำให้ผู้พูดสามารถใช้ภาษาในการสนทนาโดยมีลำดับก่อนหลัง และสำนวนที่ผู้พูดใช้ในการแสดงความคิดเห็นมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันก็จะทำให้รักษาการสนทนาให้ดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น

4. ความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic competence) นอกจากความสามารถดังกล่าวแล้ว ผู้พูดที่พูดได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีกลวิธีในการสื่อสารด้วย จะทำให้ผู้พูดเพิ่มพูนศักยภาพทางการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าหากผู้พูดจะยังไม่มีความสามารถทางด้านไวยากรณ์ดีพอ หากใช้กลวิธีในการแก้ไขกับความบกพร่องต่างๆ ก็จะทำให้ผู้พูดสามารถดำเนินการสนทนาสื่อสารกับผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน

แครร์รอล (Carroll, 1982, น.135) ได้กล่าวถึงระดับความสามารถของทักษะทางการพูดไว้ 9 ระดับ ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ระดับผู้ใช้ภาษาไม่ได้ (Non-User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาได้เลย

ระดับที่ 2 ระดับผู้ใช้ภาษาได้เล็กน้อย (Intermittent User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดได้เพียงสองคำ

ระดับที่ 3 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ในวงจำกัด (Extremely Limited User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดยังพูดติดขัด มีข้อผิดพลาดเยอะ เข้าใจบทสนทนาและรายละเอียดเพียงเล็กน้อย สนทนาได้ไม่ต่อเนื่อง ตะกุกตะกัก ไม่สามารถเข้าใจรายละเอียดได้ทั้งหมด จับใจความสำคัญได้เท่านั้น

ระดับที่ 4 ระดับที่ผู้ใช้ภาษาเกือบพอเพียง (Marginal User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถสนทนาโต้ตอบได้ แต่ไม่สามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่สามารถเป็นผู้เริ่มบทสนทนาหรืออภิปรายได้ หากต้องอยู่ในบริบทที่ต้องสนทนาที่มีความเร็วก็จะนั่งเงียบ ทำให้การสนทนาเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่ยังเข้าใจในเนื้อหาที่สนทนา มีการสำเนียงเดิมของผู้พูด

ระดับที่ 5 ระดับที่ผู้ใช้ภาษาได้ปานกลาง (Modest User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถสื่อใจความหลักของบทสนทนาได้ มีข้อผิดพลาดด้านใช้ไวยากรณ์เล็กน้อย มีการถามหรือถูกซักถามบ้างบางครั้งเพื่อความชัดเจน มีความบกพร่องเมื่อต้องนำการสนทนา การใช้ภาษายังไม่คล่องแคล่ว แต่พูดชัดเจนทุกถ้อยคำ ไม่เป็นผู้ดำเนินเรื่องในการสนทนาและลีลาการใช้ภาษาในการพูด

ระดับที่ 6 ระดับผู้ใช้ที่รู้ภาษาได้ (Competent User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถสนทนาในเรื่องที่ประสงค์ได้ สามารถดำเนินเรื่องและปะติดปะต่อเรื่องราวที่พูดได้ แก้ไขสถานการณ์ได้เมื่อบทสนทนาหยุดชะงักหรือเกิดการตะกุกตะกักในการพูด สามารถเป็นผู้เริ่มต้นการสนทนาได้

ระดับที่ 7 ระดับที่ผู้ใช้ภาษาได้ดี (Good User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถบอกเล่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ได้ สามารถกล่าวถึงรายละเอียดได้อย่างชัดเจน มีเหตุผล สนทนาได้อย่างเป็นเรื่องเป็นราว ติดขัดบางครั้ง หากมีเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ น้ำเสียง อาจมีการพูดตะกุกตะกักหรือพูดซ้ำข้อความ แต่ก็ยังสามารถติดตามการสนทนาและตอบกลับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 8 ระดับผู้ใช้ภาษาได้ดีมาก (Very Good User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถอภิปรายเพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำการสนทนาและดำเนินการสนทนาได้ด้วยตัวเอง สามารถแสดงอารมณ์ตลกขบขัน และโต้ตอบด้วยน้ำเสียงและกริยาท่าทางได้อย่างเหมาะสม

ระดับที่ 9 ระดับผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา (Expert User) หมายถึง ระดับที่ผู้พูดสามารถพูดบอกเล่าเหตุการณ์และอภิปรายเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก สามารถนำการสนทนาและดำเนินเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่อง ราบรื่น และคล่องแคล่ว ใช้คำศัพท์ ประโยค และไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง ขยายความสิ่งที่พูดได้และพูดได้ใจความสำคัญ

สรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ คือ การพูดที่ให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจตรงกันกับสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้พูดจะต้องมีทักษะในการพูดหลายด้านประกอบ

กัน ได้แก่ มีความสามารถในการเลือกใช้คำศัพท์และประโยคให้เหมาะสมกับสถานะทางสังคมของผู้พูดและผู้ฟังและมีความถูกต้อง มีความคล่องแคล่วและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ การมีความพยายามในการสื่อสารและการใช้ท่าทางประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม

การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาทุกภาษามีธรรมชาติของการเรียนรู้เช่นเดียวกัน คือ เริ่มจากการฟังการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ ซึ่งการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในเบื้องต้น ให้ความสำคัญกับความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) เสียงคำศัพท์ (Vocabulary) ไวยากรณ์ (Grammar) และรูปแบบประโยค (Patterns) ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับต้นที่เริ่มด้วยการฝึกฝนทักษะการพูด จึงเป็นกิจกรรมให้นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติตามรูปแบบหรือตามโครงสร้างประโยคที่กำหนดให้พูดเป็นส่วนใหญ่ สำหรับนักเรียนระดับสูง กิจกรรมฝึกฝนทักษะการพูดเน้นที่ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency) และจะเป็นการพูดแบบอิสระมากขึ้น เพราะเป้าหมายที่สำคัญของการพูด คือ การสื่อสารให้บุคคลอื่นหรือบุคคลเป้าหมายได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการด้วยการพูดอย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือ ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านการสอนภาษาและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมกับระดับของนักเรียนเป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับนักเรียน

1. เทคนิควิธีปฏิบัติ

กิจกรรมการฝึกทักษะการพูด มี 3 รูปแบบ คือ

1.1. การฝึกพูดระดับกลไก (Mechanical Drills) เป็นการฝึกพูดตามรูปแบบทางภาษาที่กำหนดให้ แบ่งออกตามลักษณะ ดังนี้

- 1) พูดใช้คำศัพท์แทนที่ในประโยค (Multiple Substitution Drill)
- 2) พูดตั้งคำถามจากสถานการณ์ในประโยคบอกเล่า (Transformation Drill)
- 3) พูดถามตอบตามรูปแบบของประโยคที่กำหนดให้ (Yes/No Question - Answer Drill)
- 4) พูดสร้างประโยคต่อเติมจากประโยคที่กำหนดให้ (Sentence Building)
- 5) พูดคำศัพท์ สำนวนในประโยคที่ถูกลบไปทีละส่วน (Rub out and Remember)
- 6) พูดเรียงประโยคจากบทสนทนา (Ordering dialogues)
- 7) พูดทายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในบทสนทนา (Predicting dialogue)

8) พูดต่อเติมส่วนที่หายไปจากประโยค (Completing Sentences)

9) พูดให้เพื่อนเขียนตามคำบอก (Split Dictation)

1.2. การฝึกพูดอย่างมีความหมาย (Meaningful Drills) เป็นการฝึกตามตัวแบบที่เน้นความหมายมากขึ้น มีหลายลักษณะ ดังนี้

1) พูดสร้างประโยคเปรียบเทียบโดยใช้รูปภาพ

2) พูดสร้างประโยคจากภาพที่กำหนดให้

3) พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ในห้องเรียน

1.3. การฝึกพูดเพื่อการสื่อสาร (Communicative Drills) เป็นการฝึกเพื่อมุ่งเน้นการสื่อสาร เปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างคำตอบตามจินตนาการ ดังนี้

1) พูดประโยคตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Situation)

2) พูดตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (Imaginary Situation)

3) พูดบรรยายภาพหรือสถานการณ์ แล้วให้เพื่อนวาดภาพตามที่พูด (Describe and Draw)

2. เป้าหมายของการเรียนการสอนทักษะการพูด

เป้าหมายของการเรียนการสอนทักษะการพูดคือจะต้องสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพนักเรียนควรที่รู้ความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับไหน และควรที่จะหลีกเลี่ยงความสับสนในการออกเสียงของคำแต่ละคำ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ควรที่จะจัดกิจกรรมในทักษะการพูด อย่างเช่น การพูดคุยกับครูผู้สอน กิจกรรมการฟัง การอ่านข้อความ จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

3. กลยุทธ์สำหรับการพัฒนาทักษะการพูด

ในทักษะการพูด อาจารย์ผู้สอนควรสอนให้นักเรียนพูดให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีกลยุทธ์ ดังนี้ คือ การใช้การตอบสนองน้อยที่สุด, ตระหนักถึงสคริปต์และการใช้ภาษาที่พูดคุยที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจารย์ผู้สอนควรช่วยนักเรียนเรียนรู้ที่จะพูดเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้การพูดในการเรียนรู้ต่างๆ ได้

4. กิจกรรม Structured Output

กิจกรรม Structured Output เป็นกิจกรรมที่เป็นช่องว่างด้านข้อมูลและกิจกรรมจิ๊กซอว์ กิจกรรมทั้งสองกิจกรรมนี้มีคุณสมบัติกิจกรรมเหมือนกัน แต่ช่องว่างด้านข้อมูลและกิจกรรมจิ๊กซอว์ยังได้จัดตั้งปฏิบัติเกี่ยวกับรายการที่เฉพาะเจาะจงของภาษา

5. กิจกรรม Communicative Output

กิจกรรม Communicative Output ให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาโดยการสร้างสถานการณ์ต่างๆ ในกิจกรรมเหล่านี้นักเรียนจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยจะพบมากที่สุดอาจจะเจอในห้องเรียน เนื่องจากจะมีบทบาทที่คล้ายกับชีวิตจริง นอกจากนี้จะต้องมีความสัมพันธ์กับในหมู่นักเรียนและพัฒนาความสามารถของพวกเขา โดยการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

การประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

1. วิธีการทดสอบความสามารถด้านการพูด

การทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษนั้น ฟินนอค เซียวโร และซาโก (สุมิตรา อังวัฒน์กุล, 2537, น.214 ; อ้างอิงจาก Finocchiao & Sago, 1983, น.39) ได้เสนอวิธีการทดสอบความสามารถทางด้านการพูดไว้ ดังต่อไปนี้

- 1) พูดประโยคสั้นๆ ตามผู้สอน หรือตามที่ได้ยินจากเครื่องบันทึกเสียง
- 2)ให้อ่านออกเสียงประโยคต่างๆ
- 3) ให้บรรยายวัตถุโดยใช้ภาษาที่เรียน ความยากง่ายของวัตถุที่ใช้บรรยายขึ้นอยู่กับระดับของนักเรียน นักเรียนอาจพูดถึงข้อมูลอื่นๆ ของวัตถุ แต่มีข้อห้ามไม่ให้บอกชื่อวัตถุหรือสิ่งที่เห็น โดยให้ผู้ฟังเป็นผู้เดาว่าสิ่งที่ผู้พูดกล่าวถึงนั้นคืออะไร สามารถใช้การบรรยายภาพบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของอื่นๆ เป็นต้น
- 4) ให้บรรยายเหตุการณ์โดยใช้ภาพประกอบหลายภาพ
- 5) ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนด โดยมีหลายหัวข้อ เพราะนักเรียนอาจคล่องในหัวข้อหนึ่งมากกว่าหัวข้ออื่นๆ
- 6) ให้นักเรียนแสดงเป็นผู้สัมภาษณ์ โดยให้หาข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากผู้ถูกสัมภาษณ์ แล้วจดบันทึก

การทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์ การบรรยาย การเล่าเรื่อง การโต้วาที หรือการแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้จากวิธีการต่างๆ เหล่านี้ ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้เลือกการทดสอบที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และการสถานการณ์กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติกำหนดกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษ

เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูด

การประเมินผลความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของความสามารถในการพูด เพื่อใช้ในการตรวจสอบประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติของนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และความคล่องแคล่ว ของการใช้ภาษา โดยสามารถวัดประเมินผลได้อย่างหลากหลายวิธีการ สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน และต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญได้นำองค์ประกอบดังกล่าวมาข้างต้น มาใช้เป็นเกณฑ์การประเมินวัดความสามารถ โดยแบ่งเป็นระดับคะแนน ดังนี้

J.L.D. Clark (Clark, 1972, น.35) เป็นระบบการให้คะแนนวัดความสามารถ ซึ่งได้พัฒนาโดยแบ่งเป็น 4 ระดับ เริ่มจากระดับที่ 1 จนถึงระดับ 4 แบ่งหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

การออกเสียง (Pronunciation)

ระดับที่ 1 ยังพูดไม่ได้และโต้ตอบการสนทนาไม่ได้

ระดับที่ 2 ออกเสียงผิดบ่อยครั้ง พูดแล้วฟังเข้าใจยาก

ระดับที่ 3 ออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว

ระดับที่ 4 ออกเสียงได้อย่างถูกต้อง

คำศัพท์ (Vocabulary)

ระดับที่ 1 ใช้คำศัพท์ผิดและโต้ตอบการสนทนาไม่ได้

ระดับที่ 2 ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ แต่ใช้ศัพท์ในสถานการณ์ได้

ระดับที่ 3 สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ เลือกใช้คำศัพท์ได้เหมาะสม

ระดับที่ 4 ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ไวยากรณ์ (Grammar)

ระดับที่ 1 ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง สื่อสารไม่ได้

ระดับที่ 2 ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นไม่ถูกต้อง คำศัพท์ วลีถูกต้องบ้าง

ระดับที่ 3 ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดบ้าง

ระดับที่ 4 ใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด

ความคล่องแคล่ว (Fluency)

ระดับที่ 1 พูดแล้วหยุดชะงักนาน พูดไม่จบประโยค โต้ตอบไม่ได้

ระดับที่ 2 พูดไม่ต่อเนื่อง สัมเรื่องที่พูด พยายามพูดต่อไปโดยการเริ่มต้นใหม่

ระดับที่ 3 พูดค่อนข้างเป็นธรรมชาติ ติดขัด ตะกุกตะกักเล็กน้อย

ระดับที่ 4 พูดได้อย่างราบรื่นเป็นธรรมชาติ สนทนาได้อย่างต่อเนื่อง มีจังหวะการพูด

เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

สรุปได้ว่า การประเมินความสามารถด้านการพูด สามารถประเมินได้จากการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาด และมีความคล่องแคล่วในการพูด สามารถพูดได้อย่างราบรื่นเป็นธรรมชาติ สนทนาได้อย่างต่อเนื่อง มีจังหวะการพูดเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเกณฑ์ดังกล่าวและนำมาปรับใช้กับการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษและกลุ่มตัวอย่าง

การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ)

ความหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ) ได้มีผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

สติเวน Streven (1987 อ้างถึงใน ดารณี ตันตวิวงศ์ไชยชาญ, 2537) อธิบายโดยการกำหนดคุณลักษณะของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน กำหนดเนื้อหาสัมพันธ์กับสาขาวิชา อาชีพ และกิจกรรมของนักเรียน ศัพท์สำนวน โครงสร้าง และไวยากรณ์เหมาะสมกับเนื้อหา กำหนดทักษะภาษาตรงตามความต้องการของนักเรียน และวิธีการสอนนั้นอาจแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป

นอส และรอดเฟอร์ส (Noss & Rodfers, 1976 อ้างถึงใน ดารณี ตันตวิวงศ์ไชยชาญ, 2537) ได้กล่าวถึงความหมายของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะว่า เป็นเนื้อหาของภาษาอังกฤษที่เลือกมาสนองวัตถุประสงค์ความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ของ

มันบี (Munby, 1978 อ้างถึงใน ดารณี ตันตวิวงศ์ไชยชาญ, 2543) ที่ได้กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ หมายถึง ภาษาอังกฤษที่จัดเนื้อหาและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ความต้องการในการสื่อสารของนักเรียน นอกจากนี้

แมคกี (Mackey, 1978 อ้างถึงใน ดารณี ตันตวิวงศ์ไชยชาญ, 2537) ได้กล่าวถึง ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ว่าเป็นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยมีจุดมุ่งหมายที่ใช้ประโยชน์ได้จริง หมายความว่าสามารถนำไปใช้เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือ ดังนั้นจุดหมายปลายทางของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ไม่ได้อยู่ที่ความเข้าใจในบทเรียนนั้น แต่เป็นความเข้าใจเพื่อนำแนวทางไปใช้ในอนาคต

อุปกิต ทรวงทองกลาง และคนอื่นๆ (2563, น.55) กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ) หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนในสาขาอาชีพและความถนัดที่แตกต่างกัน โดยนักเรียนได้ใช้ความรู้ด้านภาษาเป็นพื้นฐานในการเรียนโดยที่ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ มีขอบเขตที่จำกัดกว่าภาษาอังกฤษทั่วไป โดยเป็นการสอนภาษาอังกฤษที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของนักเรียน

สรุป การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ) คือ การจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษที่ตอบสนองความต้องการตามสายการเรียนหรือสายอาชีพของนักเรียน มีการกำหนดกิจกรรมและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคต

องค์ประกอบการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

บรีเกอร์ (Brieger, 1995 อ้างถึงใน ดาว แสงบุญ, 2543) กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ) แตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป เนื่องจากเป็นการ สะท้อนความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน ทั้งกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาเพื่อการทำงาน ในอนาคต (Pre-service students) และนักเรียนที่ทำงานในสถานประกอบการ (In-service professionals) ประกอบด้วยเนื้อหาทั่วไปกว้างๆ จนถึงการฝึกอบรมตามสายอาชีพของ นักเรียน มีองค์ประกอบดังนี้

1. กลวิธีในการสอนภาษาอังกฤษที่ทำการสอนองค์ความรู้ด้านภาษาและทักษะทางภาษา ในขอบเขตเนื้อหาเฉพาะโดยใช้กิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. การฝึกอบรมด้านการสื่อสารเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการในการสื่อสาร ทั้งหมดโดยเน้นเนื้อหาทั้งทางด้านรูปแบบของภาษาและกระบวนการสื่อสาร
3. หลักในการเรียนการสอนที่ใช้ คือ ใช้บริบทของเนื้อหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพใน สาขาวิชาเฉพาะด้านในฐานะที่การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ) เป็นการ เรียนการสอนที่จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง ดังนั้นวัตถุประสงค์จึงต้องแสดงออกมาให้ เห็นอย่างชัดเจนและทดสอบดูได้ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์เฉพาะ (เพื่ออาชีพ) จึงมิใช่เป็นการสอบไล่ทั่วไปเท่านั้น และนักศึกษาจะต้องเรียนเพื่อ สามารถปฏิบัติตามบทบาทนั้นๆ ได้ เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อเป็น เลขานุการ ก็คือ ทดสอบว่าเขามีความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างดี หรือไม่ เป็นการเน้นความสำเร็จในการแสดงออกโดยใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ของภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ทศนคติในปัจจุบันเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษก็ให้ความสำคัญต่อ การสื่อความหมาย คือความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อตอบโต้ให้เป็นที่เข้าใจได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ (เพื่ออาชีพ) ซึ่ง Brumfit (1997, อ้างถึงใน สมถวิล ธนะโสภณ, 2544) ยอมรับว่า การใช้วิธีการสอนแบบสื่อสาร (Communicative Approach) เหมาะกับการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ (เพื่ออาชีพ) เป็นอย่างมาก

สรุป การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เกิดจาก 3 องค์ประกอบ คือ 1.กลวิธีในการสอนที่สอนทั้งความรู้ด้านภาษาและทักษะทางภาษาในขอบเขตเนื้อหาเฉพาะ 2.การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการสื่อสาร โดยเน้นทั้งด้านรูปแบบของภาษาและกระบวนการสื่อสาร และ 3.หลักการสอนที่ใช้บริบทของเนื้อหาให้ตรงกับสาขาวิชาของนักเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ

องค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

จากการศึกษาองค์ประกอบการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ จะใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้บริบทเนื้อหาในเรื่องของอาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ (Brieger,1995; Bachman,1990; Savignon,1997; Canale&Swain,1980; Chomsky,1966; Hutchinson&Waters,1989; Hymes,1981; Gagne,1985; Nunan,1988; Robinson,1991; Strevens,1978; Webb,1983; Widdowson,1978; Gagne, 1985; Oxford,1990; Littlewood,1991; Williams,1994; สุมิตรรา อังวัฒนากุล, 2539; รูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2545) และได้สังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีวดังต่อไปนี้

แนวคิดองค์ประกอบของ สมรรถนะ การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพ	สมรรถนะทางกฏเกณฑ์และโครงสร้างของภาษาเพื่ออาชีพ (Grammatical Competence for Careers)	สมรรถนะทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมในงานอาชีพ (Sociolinguistic Competence in Careers)	สมรรถนะทางความเข้าใจในระดับข้อความเกี่ยวกับงาน อาชีพ (Discourse Competence for Careers)	สมรรถนะทางการใช้กลวิธีในการสื่อความหมายทางอาชีพ (Strategic Competence for Careers)	สมรรถนะทางเฉพาะที่นำไปสู่ความสำเร็จในการสื่อสารเพื่อ อาชีพ (Metacognitive Competence for Careers)
<i>Bachman (1990)</i>	✓	✓	-	✓	-
<i>Canale & Swain (1980)</i>	✓	✓	✓	✓	-
<i>Chomsky (1966)</i>	✓	✓	✓	-	-

<i>Gagne (1985)</i>	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Hymes (1981)</i>	✓	✓	✓	✓	-
<i>Littlewood (1991)</i>	✓	✓	✓	✓	-
<i>Oxford (1990)</i>	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Widdowson (1978)</i>	✓	✓	✓	✓	-
<i>Savignon (1983)</i>	✓	✓	✓	✓	-
<i>Williams (1994)</i>	✓	✓	✓	✓	-
สุมิตรา อังวัฒนากุล (2539)	✓	✓	✓	✓	-

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ พบว่าสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ สามารถสรุปโดยการปรับบริบทการสื่อสารเพื่ออาชีพตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มี 5 สมรรถนะ ดังนี้

1. สมรรถนะทางกฎเกณฑ์และโครงสร้างของภาษาเพื่ออาชีพ (Grammatical Competence for Careers) หมายถึง ความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียงเกี่ยวกับงานอาชีพ

2. สมรรถนะทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมในงานอาชีพ (Sociolinguistic Competence in Careers) หมายถึง การใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับบริบทการทำงาน อาจกล่าวได้ว่า การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การสอบถามและการให้ข้อมูลต่างๆ รวมถึงการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น

3. สมรรถนะทางความเข้าใจในระดับข้อความเกี่ยวกับงานอาชีพ (Discourse Competence for Careers) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับงานอาชีพ เช่น สามารถถามและตอบตรงกับที่สื่อสารได้

4. สมรรถนะทางการใช้กลวิธีในการสื่อความหมายทางอาชีพ (Strategic Competence for Careers) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารในการทำงานประสบความสำเร็จ เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

5. สมรรถนะทางเฉพาะที่นำไปสู่ความสำเร็จในการสื่อสารเพื่ออาชีพ (Metacognitive Competence for Careers) หมายถึง การควบคุมและประเมินความคิดของตนเอง เพื่อควบคุม

กำกับกระบวนการทางปัญญาและกระบวนการคิด ให้มีความตระหนักในงานที่ทำและสามารถใช้ยุทธวิธีทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

แนวคิดของวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

การแสดงบทบาทสมมติเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ และมีทักษะการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตจริงของนักเรียน (Natthaset teeratitham, 2558, น.92)

ความหมายของวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ทิตินา แคมมณี (2550, น.358) กล่าวถึง วิธีการสอนที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนนำมาช่วยเสริมสร้างความสามารถทางการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดแก่นักเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องรับบทเป็นตัวละครที่หลากหลายในเหตุการณ์ต่างๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นโดยครูผู้สอน เป็นเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง นักเรียนแสดงออกตามจินตนาการและความรู้สึกของตนเอง นักเรียนจะถ่ายทอดทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม อันเป็นข้อมูลที่จำเป็นและเป็นหลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ว่านักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.160) กล่าวว่า วิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการสอนที่ครูผู้สอนจำลองเหตุการณ์และตัวละครสมมติขึ้นให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ให้นักเรียนแสดงออกตามจินตนาการ ครูผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของนักเรียนมาเป็นพื้นฐานของการเพิ่มเติมความรู้และสร้างความเข้าใจให้นักเรียน ที่จะส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ของบทเรียนอย่างถ่องแท้ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.161) กล่าวถึงการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ เทคนิคการสอนที่ให้นักเรียนแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น นั่นคือ แสดงบทบาทที่กำหนดให้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.67) กล่าวว่า วิธีการสอนการแสดงบทบาทสมมติจากความจริงเป็นเครื่องมือการสอนที่ครูสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมาให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ควรจะเป็น การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของนักเรียน สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานของ

การมอบความรู้และสร้างความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องความรู้สึก พฤติกรรม และปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

อินทรา บุญยาทร (2542, น.98) อธิบายการสอนด้วยบทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า วิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นคนกำหนดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงขึ้นมา โดยให้นักเรียนเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติตามจินตนาการ โดยมีการระบุขอบเขตของการแสดงที่ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ซึ่งเป็นข้อมูลอันเป็นพื้นฐานของความรู้ของนักเรียนที่ครูผู้สอนได้เสริมสร้างให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ต่างๆ ในเหตุการณ์ที่สร้างขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นเมื่อนักเรียนจะต้องเผชิญหน้ากับสถานการณ์จริงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

จุดมุ่งหมายของวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ทิตินา แคมมณี (2550, น.358) กล่าวว่าวิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นหรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.67) อธิบายถึงความมุ่งหมายของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกัน
2. เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออกซึ่งความรู้สึก
3. เพื่อฝึกการแก้ปัญหา

สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข (2540, น.106) กล่าวถึงเป้าหมายการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติว่า การแสดงบทบาทสมมติเป็นการนำเอาตัวอย่างพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในสังคมมาให้นักเรียนได้ศึกษา ซึ่งผลที่จะได้รับการศึกษาโดยวิธีการดังกล่าวจะทำให้

1. นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจความรู้สึกของบุคคลอื่นๆ และเมื่อสำรวจแล้วก็จะสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้นในเชิงเจตคติ
2. นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาความสัมพันธ์และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่ม
3. นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ในบุคคล หรือระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาค่านิยมในเรื่องความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น

5. นักเรียนสามารถสำรวจเจตคติของตนเอง รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องโดยการเรียนรู้จากเจตคติของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.160) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแสดงบทบาทสมมติไว้ว่า

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม
3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ความรู้ ความคิดในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ
4. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออก ได้เรียนรู้ด้วยความเพลิดเพลิน
5. เพื่อให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากขึ้น

อินทิรา บุญยาทร (2542, น.98-99) อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการสอน ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ความรู้ ความคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
3. เพื่อให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด
4. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกล้าที่จะแสดงออก

และระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2530, น.74-75) อธิบายถึงจุดมุ่งหมายในการใช้บทบาทสมมติไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเจตคติ และความคิดต่างๆ ได้กว้างขวางขึ้น
2. เพื่อให้ผู้สอนทราบถึงเจตคติและความคิดของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ของสังคมได้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เพื่อเตรียมนักเรียนในการปฏิบัติเทคนิคบางอย่างในสถานการณ์จริง
5. เพื่อช่วยในการทดสอบสมมติฐานสำหรับการแก้ปัญหา
6. เพื่อฝึกความเป็นผู้นำและทักษะอื่นๆ ทางสังคมให้แก่นักเรียน

สรุปได้ว่า การสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ มุ่งฝึกการทำงานร่วมกัน กล้าคิด กล้าแสดงออกในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อมากยิ่งขึ้น ลดความตึงเครียด เพราะเป็นการสอนที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ลักษณะสำคัญของวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ลักษณะของบทบาทสมมติ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น.160-161) บทบาทสมมติที่นักเรียนแสดงออกแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร เป็นการแสดงบทบาทตามเรื่องราวที่มีอยู่แล้ว ผู้แสดงจะได้ทราบเรื่องราวทั้งหมด แต่จะไม่ได้รับบทที่กำหนดให้แสดงตามอย่างละเอียด ผู้แสดง

จะต้องแสดงออกตามความคิดของตน และดำเนินเรื่องไปตามท้องเรื่องที่กำหนดไว้แล้วซึ่งมีลักษณะเหมือนละคร

2. การแสดงบทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา เป็นการแสดงบทบาทสมมติที่นักเรียนได้รับทราบสถานการณ์หรือเรื่องราวแต่เพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็น ซึ่งมักเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือมีความขัดแย้งแฝงอยู่ ผู้แสดงบทบาทจะใช้ความคิดของตนในการแสดงออกและแก้ปัญหาต่างๆ อย่างเสรี

บุญชม ศรีสะอาด (2541, น.161) กล่าวถึง การแสดงบทบาทสมมติว่า แตกต่างจากเกมจำลองสถานการณ์ตรงที่ไม่มีกฎเกณฑ์และการแข่งขัน กล่าวคือ เป็นการสอนที่หยิบยกเอาเหตุการณ์ประเด็นหรือปัญหาขึ้นมาให้นักเรียนศึกษา โดยวิธีการให้นักเรียนได้เข้าใจถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น เข้าใจถึงปัญหาในเหตุการณ์นั้นๆ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น เข้าใจถึงปัญหาในเหตุการณ์นั้นๆ ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยนั้น

สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข (2540, น.105) ได้กล่าวว่าการแสดงบทบาทสมมติจะส่งเสริมให้นักเรียนให้แสดงพฤติกรรมหรือบทบาทต่างๆ กันไปตามบทบาทที่กำหนดไว้ในเหตุการณ์ พฤติกรรมที่นักเรียนซึ่งเป็นผู้แสดงบทบาทแสดงออกมานั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึก อารมณ์ เจตคติของผู้แสดงที่มีต่อบทบาทหรือพฤติกรรมที่ผู้แสดงสวมบทบาทนั้นอยู่ รวมทั้งเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้อื่นที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือปัญหานั้นด้วย การที่จะให้นักเรียนเข้าใจว่าสิ่งนั้นดีสิ่งนั้นไม่ดีหรือบุคคลนั้นมีพฤติกรรมอย่างนั้น ทำไม่ไม่มีพฤติกรรมอย่างนี้ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บางครั้งจะสอนโดยตรงไม่ได้ นักเรียนจะไม่เข้าใจ แต่ถ้าใช้การสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์หรือปัญหานั้นได้ดีและกระจ่างยิ่งขึ้น

สิน นุ่มพรม (2556) ได้กล่าวว่าการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) คือเทคนิคการสอนที่ให้นักเรียนแสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น นั่นคือแสดงบทบาทที่กำหนดให้การแสดงบทบาทสมมติมี 2 ลักษณะ คือ

1. ผู้แสดงบทบาทสมมติจะต้องแสดงบทบาทของคนอื่น โดยละทิ้งแบบแผนพฤติกรรมของตนเองหรือการเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกันกับเพื่อนหรือเป็นบุคคลสมมติ

2. ผู้แสดงบทบาทจะยังคงรักษาบทบาทและแบบแผนพฤติกรรมของตน แต่ปฏิบัติอยู่ในสถานการณ์ที่อาจพบในอนาคต บทบาทสมมติประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกฝนทักษะเฉพาะ

นอกจากนี้ เสริมศรี ลักษณะศิริ (2540, น.260-261) กล่าวว่าการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่เรียน โดยที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติขึ้นให้นักเรียนได้แสดงออกมาตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น และถือเอาการแสดงออกทั้งทางความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปรายเพื่อการเรียนรู้

สรุป การแสดงบทบาทสมมติเป็นการแสดงพฤติกรรมตามบทบาทที่กำหนด โดยการสะท้อนความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของตัวละครตามสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความจริง

ประเภทของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

อินทิรา บุญยาทร (2542, น.98) กล่าวว่าการสอนแบบบทบาทสมมติ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้แสดงจะต้องแสดงบทบาทของคนอื่นตามที่ถูกกำหนด โดยละทิ้งแบบแผนพฤติกรรมของตนเอง เช่น แสดงบทบาทของผู้มีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์ หรือบุคคลอื่นๆ ที่ลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองเป็นบุคคลสมมติ เช่น สมมติว่าเป็นชาวนา เป็นครู เป็นนายอำเภอ เป็นพ่อค้า ฯลฯ ผู้แสดงจะต้องพูด คิด ประพฤติ มีความรู้สึกเหมือนกับบุคคลที่สวมบทบาทนั้นๆ
2. ผู้แสดงจะยังคงรักษาบทบาทและแบบแผนพฤติกรรมของตนเอง แต่กำหนดสถานการณ์ที่อาจพบในอนาคต เช่น การสมัครงาน การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การเป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ฯลฯ บทบาทสมมติประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกฝนทักษะเฉพาะอย่าง เช่น การแนะนำ การสัมภาษณ์ การสอน การจูงใจ

บุญชม ศรีสะอาด (2541, น.161) กล่าวถึง การแสดงบทบาทสมมติมี 2 ประเภท

ประเภทแรก ผู้แสดงบทบาทสมมติจะต้องแสดงบทบาทของคนอื่นโดยละทิ้งแบบแผนพฤติกรรมของตนเอง บทบาทของบุคคลอื่นอาจเป็นบุคคลจริง เช่น คนที่มีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์ เพื่อนร่วมห้อง หรือการเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกันกับเพื่อน หรือเป็นบุคคลสมมติ เช่น สมมติว่าเป็นครูใหญ่ สมมติว่าเป็นชาวนา เป็นต้น ผู้แสดงบทบาทสมมติจะพูด คิด ประพฤติหรือมีความรู้สึกเหมือนกับบุคคลที่ตนสวมบทบาท

ประเภทที่สอง ผู้แสดงบทบาทจะยังคงรักษาบทบาทและแบบแผน พฤติกรรมของตนเองแต่ปฏิบัติอยู่ในสถานการณ์ที่อาจพบในอนาคต เช่น การสมัครงาน สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้แนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียน บทบาทสมมติประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกฝนทักษะเฉพาะ เช่น การแนะนำ การสัมภาษณ์ การจูงใจ การควบคุมความขัดแย้ง เป็นต้น

สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข (2540, น.105-106) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมตินั้น เป็นวิธีการสอนที่ครูใช้สอนกันมากในปัจจุบัน เพราะขั้นตอนของการสอนไม่ยากหรือซับซ้อนมากเท่าใดนัก โดยทั่วไปการแสดงบทบาทสมมติเพื่อนำมาปฏิบัติในห้องเรียนนั้นอาจแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การแสดงบทบาทสมมติที่มีการเตรียมมาล่วงหน้า ผู้สอนจะผูกเรื่องหรือประเด็นเสียก่อนแล้วนำมาเล่าให้นักเรียนฟัง พร้อมกันนั้นก็กำหนดตัวผู้แสดงและบทละครอย่างคร่าวๆ โดยอาจเพิ่มเติมรายละเอียดตามความเหมาะสมและตามความเห็นของผู้แสดงเอง

2. การแสดงบทบาทที่ไม่มีเตรียมมาก่อน วิธีการนี้อาจใช้ระหว่างบทเรียนหรือเริ่มต้นบทเรียนเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนเป็นต้นว่า ระหว่างผู้ที่สอนกำลังสอนเรื่องหน้าที่พลเมืองของบุคคลในอาชีพต่างๆ และความสำคัญของหน้าที่ที่มีต่อสังคม ผู้สอนอาจเรียกนักเรียน 4-5 คน ออกไปแสดงบทบาทของบุคคลในอาชีพต่างๆ กัน หลังจากนั้นก็จะให้นักเรียนในชั้นวิจารณ์บทบาทที่แสดงไปแล้ว วิธีการสอนเช่นนี้ก็ถือว่าเป็นวิธีการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติเช่นกัน

การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนมี 2 วิธีใหญ่ๆ เสริมศรี ลักษณะศิริ (2540, น.22)

1. การใช้บทบาทสมมติแบบเตรียมไว้พร้อม หมายความว่า การใช้บทบาทสมมติเข้าช่วยในการสอนโดยที่ผู้สอนได้เตรียมบทบาทล่วงหน้าหวังจะให้นักเรียนได้เรียนไปตามแบบแผนและขั้นตอนที่เตรียมไว้ เช่น ครูเตรียมว่าจะใช้บทบาทสมมติช่วยในการสอนให้นักเรียนได้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ครูจะต้องเตรียมสถานการณ์สมมติมาล่วงหน้าและเตรียมบทบาทมาอย่างเรียบร้อย เมื่อเข้าสอนครูจะสอนและใช้บทบาทสมมติตามขั้นตอนที่เตรียมมา

2. การใช้บทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ หมายความว่า การใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือช่วยในการสอนตามวาระและโอกาสที่อำนวย ครูไม่ได้เตรียมบทบาทมาให้นักเรียนล่วงหน้า

จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ (2544, น.50-51) กล่าวถึงวิธีแสดงบทบาทสมมติทำได้ 3 วิธี คือ

1. การแสดงแบบละคร การแสดงแบบนี้ผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมก่อน เช่น อาจจะทำท่าทางฝึกซ้อมบทพูด ตามบทบาทของแต่ละคนในเรื่องที่แสดง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องบทเรียน วรรณคดี หรือบทเรียนประวัติศาสตร์ก็ได้

2. การแสดงทันทีทันใจ การแสดงแบบนี้ ผู้แสดงไม่ต้องเตรียมตัวฝึกซ้อม แต่เมื่อเรียนถึงเรื่องใดก็ให้นักเรียนแสดงได้ทันที เช่น แสดงเป็นตำรวจ แสดงเป็นบุรุษไปรษณีย์ แสดงเป็นพ่อ เป็นลูก ฯลฯ โดยให้นักเรียนแสดงไปตามความนึกคิดของนักเรียนเองให้เหมาะสมกับบทบาทที่รับมา

3. การแสดงโดยครูหรือนักเรียนช่วยกันกำหนดเรื่องให้การแสดงแบบนี้ผู้แสดงจะต้องแสดงไปตามเรื่องที่กำหนดแต่อาจจะแต่งเติมบทของตนเองเข้าไปบ้างก็ได้ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ สีน นุ่มพรม (2556) กล่าวว่าบทบาทสมมติที่ใช้ประกอบการเรียน แยกได้เป็น 3 วิธี ดังนี้

1. การแสดงบทแสดงละคร วิธีนี้ผู้ที่แสดงต้องฝึกซ้อมแสดงท่าทางตามบทที่กำหนดขึ้นไว้แล้ว เช่น การแสดงละครเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนในหนังสือเรียนภาษาไทย ผู้แสดงบทบาทสมมติแบบละคร จะต้องพูดตามบทบาทที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น

2. การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ ผู้แสดงต้องไม่ฝึกซ้อมมาก่อนเรียนไปถึงเรื่องใดตอนใดก็ออกมาแสดงได้ทันที โดยแสดงไปตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เช่น แสดงเป็นบุคคลต่างๆ ในชุมชน เช่น เป็นหมอ เป็นทหาร เป็นตำรวจ นักเรียนได้คิด ได้พูดและแสดงพฤติกรรมจากความรู้สึกนึกคิดของเขาเอง

3. การใช้บทบาทสมมติแบบเตรียมบทไว้พร้อม ผู้สอนได้เตรียมบทมาไว้ล่วงหน้าบอกความคิด รวบยอดให้ผู้แสดงทราบ ผู้แสดงอาจต้องแสดงตามบทบาทบ้าง คิดบทบาทขึ้นแสดงเองตามความพอใจบ้าง แต่ต้องตรงกับเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

จากประเภทของการสอนโดยใช้การแสดงละครที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า นักวิชาการได้แบ่งประเภทของการสอนไว้แตกต่างกัน ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ผู้แสดงเป็นจะต้องเป็นผู้แสดงบทบาทตามที่ถูกกำหนดไว้ โดยไม่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความรู้สึกส่วนตัว
2. ผู้แสดงจะต้องแสดงบทบาทตามแบบแผนพฤติกรรมของตนเอง
3. ผู้แสดงจะต้องเตรียมตัวก่อนการแสดงละคร
4. ผู้แสดงต้องแสดงบทบาทโดยทันที ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า

องค์ประกอบของวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ทิสนา แคมมณี (2550, น.358) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. มีผู้สอนและนักเรียน
2. มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
3. มีการแสดงบทบาทสมมติ
4. มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ
5. มีผลการเรียนรู้ของนักเรียน

สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข (2540, น.106) กล่าวถึงองค์ประกอบของการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ มีดังนี้

1. ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์ การแสดงบทบาทสมมติ เมื่อนำมาปฏิบัติในห้องเรียนแล้ว จะแยกกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้แสดงเป็นกลุ่มที่ได้รับมอบหมายบทบาทจากครูผู้สอนแล้ว จากการวางแผนการเรียนการสอนของนักเรียนทั้งชั้นให้แสดงบทบาทต่างๆ กันกับกลุ่มผู้ชม ซึ่งจะเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ โดยจะนำผลจากการสังเกตไปอภิปรายภายหลัง

2. เหตุการณ์ ประเด็น หรือปัญหา ซึ่งอาจจะหยิบยกจากในแบบเรียน หรือผู้สอนสร้างขึ้นใหม่เองตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ว่าจะให้นักเรียนรู้อะไรจากเหตุการณ์นั้น โดยทั่วไป ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดเหตุการณ์เอง และนำเหตุการณ์นั้นๆ มาเสนอแก่นักเรียนเพื่อการแสดงต่อไป

3. ฉากและสื่อการสอน ฉากมีเพียงที่จำเป็นเท่านั้น หรืออาจไม่ใช่เลยก็ได้ ส่วนสื่อการสอนก็เช่นกัน จำเป็นไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะความสำคัญของการเรียนการสอนด้วยการแสดงบทบาทสมมติขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้แสดงมากกว่าสิ่งใด

ขั้นตอนวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ทิศนา แคมมณี (2550, น.358-359) อธิบายขั้นตอนสำคัญของการสอนไว้ดังนี้

1. ผู้สอน/นักเรียน นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
2. ผู้สอน/นักเรียนเลือกผู้แสดงบทบาท
3. ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
4. นักเรียนแสดงบทบาท และสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
5. ผู้สอนและนักเรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

6. ผู้สอนและนักเรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

7. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, น.67) กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนแบบบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. เลือกปัญหาที่นักเรียนส่วนมากในชั้นเรียนพบบ่อยๆ หรือเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก จดจำยาก สับสน กล่าวตามสภาพจริงหรือได้ก็ไม่เหมาะสม
2. กำหนดตัวบุคคลให้เหมาะสมกับบทบาทนั้นๆ เท่าที่ลักษณะของบุคคลเอื้ออำนวยให้กับสภาพความเป็นจริง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.161-163) อ่างใน กรมวิชาการ (2527, น.37-40) ได้เสนอขั้นตอนที่สำคัญของการสอนโดยใช้บทบาทสมมติมี 5 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนมีวิธีการสอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน เป็นการเตรียมใน 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่
 - 1.1 เตรียมจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติให้แน่ชัดและเฉพาะเจาะจงว่าต้องการให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอะไรบ้างจากการแสดง
 - 1.2 เตรียมสถานการณ์สมมติ เพื่อให้ให้นักเรียนฟังโดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การเตรียมสถานการณ์และบทบาทสมมตินี้อาจเตรียมเขียนไว้อย่างละเอียดเพื่อมอบให้นักเรียน หรือเตรียมเฉพาะสถานการณ์เพื่อเล่าให้นักเรียนฟัง ส่วนรายละเอียดนักเรียนต้องคิดเอง
2. ขั้นดำเนินการสอน จัดแบ่งย่อยได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1. ขั้นนำเข้าสู่การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้สอนอาจใช้วิธีโยนประสบการณ์ใกล้ตัวนักเรียน เล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติ ชี้แจงประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติ และการร่วมกันช่วยกันแก้ปัญหา

2.2. เลือกผู้แสดง เมื่อนักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแล้วผู้สอนจะจัดตัวผู้แสดงในบทบาทต่างๆ ในการเลือกตัวผู้แสดงนั้นอาจใช้วิธีดังนี้

1) เลือกอย่างเจาะจง เช่น เลือกผู้ที่มีปัญหาออกมาแสดง เขาได้รู้สึกในปัญหา และเห็นวิธีแก้ปัญหา

2) เลือกผู้ที่มีบุคลิกลักษณะคุณสมบัติ มีความสามารถเหมาะสมกับบทบาทที่กำหนดให้

3) เลือกผู้แสดงโดยให้อาสาสมัคร เพื่อให้เสรีภาพแก่นักเรียนในการเรียน การตัดสินใจ

2.3. การเตรียมความพร้อมของผู้แสดง เมื่อเลือกผู้แสดงได้แล้ว ผู้สอนควรใช้เวลา ผู้แสดงได้เตรียมตัวและตกลงกันก่อนการแสดง ผู้สอนควรช่วยให้กำลังใจ ช่วยขจัดความตื่นเต้น ประหม่า และความวิตกกังวลต่างๆ เพื่อให้ผู้แสดงได้แสดงอย่างเป็นธรรมชาติ

2.4. การจัดการการแสดง การจัดการแสดงอาจจะจัดแบบง่ายๆ คำนึงถึงความ ประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากร เช่น อาจสมมติโดยการเลื่อนโต๊ะเพียงตัวเดียว เพราะการจัดการนี้ เป็นเพียงส่วนประกอบย่อยของการแสดง

2.5. การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ในขณะที่ผู้แสดงเตรียมตัว ผู้สอนควรได้ใช้เวลานั้นเตรียม ผู้ชมด้วย โดยควรทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าควรสังเกตอะไรจึงจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และ อภิปรายในภายหลัง ผู้สอนอาจเตรียมหัวข้อการสังเกต หรือจัดทำแบบสังเกตการณ์เตรียมไว้ให้พร้อม แล้วเลือกผู้สังเกตการณ์ช่วยกันดู และบันทึกพฤติกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อยๆ ไป

2.6. การแสดงเมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วจึงเริ่มแสดง การแสดงนี้ควรปล่อยให้ไปตาม ธรรมชาติ ผู้สอนและผู้ชมไม่ควรเข้าขัดกลางคัน นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้แสดงต้องการความช่วยเหลือใน ขณะที่แสดงผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของผู้แสดงและผู้ชมอย่างใกล้ชิด

2.7. การตัดบท ผู้สอนหรือผู้กำกับควรตัดบทหรือหยุดการแสดงเมื่อการแสดงผ่านไป เป็นเวลาพอสมควร ไม่ควรปล่อยให้การแสดงเยิ่นเย้อเกินไปจะทำให้เสียเวลาและผู้ชมเกิดความเบื่อ หน่าย การตัดบทควรจะทำเมื่อ

1) การแสดงได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายได้
2) ผู้ชมและผู้แสดงพอจะเล่าได้ว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไรถ้ามีการแสดงต่อไป
3) ผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้ เพราะเกิดความเข้าใจผิดบางประการหรือเกิด อารมณ์สะเทือนใจมากเกินไป

4) การแสดงยืดเยื้อไม่ยอมจบหรือจบไม่ลง และผู้ชมหมดความสนใจที่จะชมการ แสดงจนจบเรื่อง

3. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง (ชั้นประเมินผล ชั้นนี้ถือเป็นชั้นที่สำคัญยิ่งในการสอน เพราะเป็นชั้นที่จะช่วยให้นักเรียนได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ได้สังเกตเห็นและนำมาวิเคราะห์ อภิปรายจนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับตนเอง ในชั้นนี้ครูควรเตรียมคำถามต่างๆ ไว้เป็นแนวทางสำหรับตนเอง ที่จะใช้กระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน โดยทั่วไปวิธีการที่ใช้ในการดำเนินการในชั้นนี้ มีดังนี้

3.1. ชี้แจงให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเข้าใจว่า การอภิปรายจะเน้นที่เหตุผลและพฤติกรรมที่ผู้แสดงได้แสดงออกมาไม่ใช่เน้นที่ใครแสดงดีไม่ได้อย่างไร

3.2. สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดผู้แสดง

3.3. สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดของผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม

3.4. ให้นักแสดงและผู้ชมวิเคราะห์เหตุการณ์ เสนอความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน โดยครูอาจใช้คำถามต่างๆ กระตุ้นให้นักเรียนคิด

ข้อสำคัญข้อหนึ่งที่ครูพึงระวังในการดำเนินการอภิปรายก็คือ ครูควรแสดงความเป็นประชาธิปไตย ให้เสรีภาพแก่นักเรียนอย่างเต็มที่ในการคิด ตัดสินใจ ไม่ประเมินค่าตัดสิน ความคิดเห็นของนักเรียนอันอาจทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่กล้าเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริง

4. ชั้นแสดงเพิ่มเติม หลังจากการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงแล้วกลุ่มอาจจะเสนอแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจ ครูอาจจะให้มีการแสดงเพิ่มเติมก็ได้ แต่ถ้การแสดงเพิ่มเติมไม่จำเป็น ครูสามารถข้ามขั้นไปถึงขั้นที่ 5 เลยก็ได้

5. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้จะช่วยให้นักเรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความจริง จะทำให้นักเรียนสามารถที่จะหาข้อสรุป หรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้อย่างดี

จูไรรัตน์ นิพัทธ์ศักดิ์ (2529, น.139-146) อ้างใน เสริมศรี ลักษณะศิริ (2540, น.263) กล่าวว่า ไม่ว่าจะเป็นการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทเตรียมไว้ หรือแบบไม่มีบทเตรียมไว้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ชั้นเตรียมการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1.1. การแจกแจงและกำหนดขอบเขตของปัญหา ในขั้นนี้ครูจะต้องวิเคราะห์แยกแยะสถานการณ์ออกมาให้ได้ว่า อะไรคือปัญหา หรือจุดที่ต้องการชี้ให้นักเรียนเป็นและเรียนเพื่อความเข้าใจ และกำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะสอน

1.2. การกำหนดสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ เมื่อได้ปัญหาที่ชัดเจนแล้ว ครูจะต้องกำหนดสถานการณ์สมมติที่ง่ายและชัดเจนขึ้น พร้อมทั้งเขียนบทบาทสมมติที่จะให้นักเรียน

แสดงบทบาทสมมติที่เขียนขึ้นนี้ ควรจะสามารถช่วยให้นักเรียนได้ประสบปัญหาและข้อขัดแย้งเพื่อฝึกฝนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ

2.1. การอ่านเรื่อง หมายถึง การนำนักเรียนให้ไปสู่เรื่องที่จะศึกษาหรือปูพื้นให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่จะเรียน ในขั้นนี้ครูอาจจะเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติให้นักเรียนฟัง การเล่าเรื่องอันครื่องนี้จะเป็นไปมาเล็กน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ที่ตั้งไว้

2.2. การเลือกตัวผู้แสดง การเลือกตัวผู้แสดงอาจเป็นไปได้ใน 2 ลักษณะ คือ อาจจะเลือกตัวผู้แสดงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะของบทบาทที่มอบหมายให้ก็ได้ ในกรณีแรกการแสดงจะช่วยให้กลุ่มเข้าใจปัญหาได้ดี เพราะการแสดงจะช่วยให้ผู้แสดงและผู้ชมได้เข้าใจถึงบทบาทของผู้ที่มีลักษณะแตกต่างออกไป ดังนั้นการเลือกตัวผู้แสดงจึงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการแสดงและการสอน เป็นต้น

2.3. การจัดฉากแสดง การจัดฉากนั้นก็เป็นการจัดฉากแบบสมมติขึ้นมาเพื่อให้การแสดงนั้นดูใกล้เคียงกับความเป็นจริงนั้น การจัดฉากอาจจะเป็นไปได้ในลักษณะแบบง่าย ๆ โดยการเลื่อนโต๊ะเพียงตัวเดียวไปจนถึงการจัดฉากแบบหรูหรา

2.4. การเตรียมผู้สังเกตการณ์ การใช้บทบาทสมมติในการเรียนนั้นช่วยให้การเรียนสนุกสนานมีชีวิตชีวาที่จริง แต่ครูจะต้องไม่ลืมว่าการเรียนนี้ไม่ใช่การเรียนเพื่อสนุกอย่างเดียว ครูควรช่วยให้นักเรียนหัดสังเกตและวิเคราะห์เหตุการณ์ ดังนั้น การเตรียมผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น ไม่เช่นนั้นการอภิปรายและวิเคราะห์หลังการแสดงจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2.5. การเตรียมความพร้อมก่อนแสดง การที่นักเรียนจะแสดงบทบาทสมมติให้เป็นไปอย่างธรรมชาติ ดังนั้นครูจำเป็นต้องช่วยจัดความตื่นเต้นประหม่าและความวิตกกังวลของผู้แสดงออกไปด้วยวิธีการต่างๆ

2.6. การแสดง เมื่อผู้แสดงและผู้ชมพร้อมแล้ว ผู้แสดงก็เริ่มแสดงได้ การแสดงนี้ควรให้เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่มีการตัดกลางคัน นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้แสดงต้องการความช่วยเหลือ ครูหรือผู้กำกับการแสดงอาจเข้าไปช่วยได้ตามโอกาส

2.7. การตัดบท เมื่อผู้แสดงได้แสดงเป็นไปเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ครูหรือผู้กำกับการแสดงควรตัดบทหรือหยุดการแสดง ไม่ควรปล่อยให้การแสดงเยิ่นเย้อไปจะทำให้เสียเวลาและผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดจะทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- 1) เมื่อการแสดงนั้นได้ให้ข้อมูลเพียงพอแก่กลุ่มที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายได้
- 2) กลุ่มพอจะเดาได้ว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไรถ้าจะมีการแสดงต่อไป
- 3) ผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้เพราะเกิดความเข้าใจผิดบางประการ

4) การแสดงจบเรื่อง

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

การวิเคราะห์การแสดงมักจะเป็นไปในรูปการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้แสดงผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ การอภิปรายจะเป็นไปในรูปใดนั้นมักขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการเรียนบางครั้งอาจมีการให้ผู้แสดงได้เปิดเผยความรู้สึกและเสนอความเห็นก่อนแล้ว จึงให้ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์เสนอความคิดเห็นการอภิปรายนี้จะต้องเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา และเน้นที่เหตุผลของการแสดงออกและพฤติกรรมที่บ่งแสดงออกมา โดยปกติการอภิปรายจะไม่มุ่งถึงว่าใครแสดงดีไม่ตัวอย่างไร นอกจากวัตถุประสงค์ของการแสดง คือ การฝึกทักษะการแสดง การเรียนรู้ทั้งหลายจะอยู่ตรงขั้นนี้เป็นสำคัญ ครูจะต้องช่วยกระตุ้นให้คิดและหาคำตอบโดยอาจใช้วิธีการตั้งคำถามช่วย

นรรีซต์ ฝืนเชียร (2562) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนตามแบบการแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1. คุณครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติจากเนื้อหาความรู้ที่ได้เรียนรู้

1.2. มีการจับกลุ่มนักเรียนตามความสะดวกและเหมาะสมกับเนื้อหาและบทบาทในการแสดง

1.3. คุณครูกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกบทบาทกันเอง หรือคุณครูอาจกำหนดบทบาทให้นักเรียนแต่ละคนเองเลยก็ได้

1.4. จัดเตรียมพื้นที่และอุปกรณ์ในการแสดง

1.5. นักเรียนซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติ

2. ขั้นแสดง

2.1. นักเรียนแสดงบทบาทตามเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนด

2.2. คุณครูทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ และตัดบทการแสดงในจุดที่เหมาะสม

3. ขั้นสรุป

3.1. คุณครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่แสดง และสอบถามถึงความรู้สึกและความคิดเห็นในการแสดงบทบาทดังกล่าว

3.2. คุณครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายถึงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่ได้แสดง

3.3. คุณครูให้นักเรียนได้แสดงเพิ่มเติม

3.4. คุณครูสรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการแสดงอีกครั้ง

จากขั้นตอนการสอนการแสดงบทบาทสมมติข้างต้น จะเห็นได้ว่า นอกจากนักเรียนจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติแล้ว ครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทสำคัญในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเรื่องราว

สถานการณ์ การเตรียมนักเรียน การเป็นผู้สังเกตการณ์ คอยกำกับช่วยเหลือนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรม และครูผู้สอนต้องเข้าใจในเนื้อหาที่ต้องการสอนอย่างชัดเจน และมีทักษะในการสรุปและอภิปราย เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงสิ่งที่ต้องได้สื่อได้อย่างถูกต้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

กรรณิการ์ กาญจน์ดา (2546) ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารส่งเสริมความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 และนักเรียนมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

เกศสุตา ปงลังกา (2550) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

นุชจรี ภูเงิน (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนกรุงเทพมหานคร บัญชีวิทยาลัย ปีการศึกษา 2555 ผลการวิจัยพบว่าคะแนนการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติสอบได้ 1-2 คะแนนมีค่าเฉลี่ยเป็น 1.47 คะแนน ส่วนการพูดภาษาอังกฤษ หลังการใช้บทบาทสมมติสอบได้ 3-8 คะแนนมีค่าเฉลี่ยเป็น 4.47 คะแนน และเมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น คือได้ร้อยละ 16.57-75.00 ค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ 34.89 และพฤติกรรมของนักเรียนจะเกิดทักษะในการสนทนาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ได้อย่างถูกต้องและทำให้มีความเชื่อมั่นในการอ่านออกเสียง อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

วนิดา ตันติชัชวาลวงศ์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ 1 โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง Opinions ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานการขาย วิทยาลัยเทคโนโลยีวิมล ศรียาน พบว่า นักเรียน

ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ นั้น สามารถส่งเสริมการพัฒนา ทักษะการสนทนาของนักเรียนได้เป็นอย่างดีเนื่องจากการแสดงบทบาทสมมติ เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติและมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น อีกทั้งยังพบว่ากิจกรรมกลุ่มการแสดงบทบาทสมมติช่วย ส่งเสริมกระบวนการคิดและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มทักษะกระบวนการเรียนรู้การทำงาน เป็นหมู่คณะ และการแบ่งงานกันทำ ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม นอกเหนือจากนั้นกิจกรรมบทบาทสมมติ ยังช่วยให้นักเรียนมีความคุ้นเคย กับการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนจน มีความกล้าแสดงออก และความมั่นใจเพิ่มมากขึ้น

สมฤดี คำภาชี, สุณีตา ไชยิตชัยวัฒน์ และ มัณฑนา พันธุ์ดี (2565) ได้ศึกษาผลของการใช้ กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าทักษะในการพูด ภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาท สมมติเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด

สุปรียา ภูผาลา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาชีพการโรงแรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และนักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นใจในการ พูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

ชุตินา ฉันทจิต และคณะ (2562) ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนา ทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับอาชีวศึกษา ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการวิทย์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียน 100 คนที่ลงทะเบียน เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานขาย 20212-2104 ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ผลการวิจัยสรุปว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพิ่มขึ้นหลังจาก ใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ จากค่าเฉลี่ย 78.32 เป็น 91.59 ตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

Erasma, Gatot Sutapa, and Salam. (2012) ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษา การพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนโดยใช้เทคนิคบทบาทสมมติของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (SMP) Negeri 3 Meliau Indonesia ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดของนักเรียนเพิ่มขึ้นภายหลังจากการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน โดยอ้างจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กล่าวคือ ผลการทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 57.24 และผลทดสอบหลังเรียนร้อยละ 66.18 ซึ่งมีคุณภาพในเกณฑ์ดี ซึ่งหมายความว่า การใช้เทคนิคบทบาทสมมติในการสอนสามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้ดีขึ้น

Ikhwanur Romadhoni (2022) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของ SMK Al – Qodiri Jember โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียน การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในห้องเรียน (CAR – Classroom action research) แบ่งการทดลองออกเป็น 2 รอบ ผลการทดลองรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 63.5 ซึ่งเกณฑ์การผ่านการประเมินต้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 70 และผลการทดลองรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 75 ซึ่งสูงกว่ารอบที่ 1 แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น จึงสรุปได้ว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้นเมื่อได้เรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ

Jelita Dian and Pratiwi Panjaitan (2020, p.68) ได้ศึกษาการเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในยอกยาคาร์ตา ประเทศอินโดนีเซีย การวิจัยดำเนินการ 2 รอบ โดยมีการประชุม 3 ครั้งในแต่ละรอบ ขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การลาดตระเวน การวางแผน การปฏิบัติและการสังเกต การเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบก่อนเรียน การทดสอบความก้าวหน้า และการทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษและมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสฝึกฝนประสบการณ์มากมาย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และความคล่องแคล่วของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความกระตือรือร้นในการใช้มากขึ้น ขณะเดียวกันการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า คะแนนเฉลี่ยของประสิทธิภาพการพูดของนักเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจาก 60.55 เป็น 79.11 คะแนนความก้าวหน้าของทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้น 1.9

Lajooee and Barimani (2013) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนคำศัพท์โดยใช้บทบาทสมมติและการท่องจำของนักเรียนที่เป็นเพศหญิงที่อยู่ในระดับการเรียนรู้มากกว่าระดับกลางที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนชาวอิหร่าน 75 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในทุกๆ สถาบันในอิหร่าน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งกลุ่มทดลองมีจำนวน 37 คน และกลุ่ม

ควบคุมจากนั้นได้ทำการทดสอบก่อนเรียนเปรียบเทียบกัน ซึ่งกลุ่มควบคุมได้เรียนรู้คำศัพท์ผ่านวิธีการท่องจำโดยในขณะที่เดียวกันกลุ่มทดลองได้เรียนรู้คำศัพท์ผ่านการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่าผลคะแนนการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์โดยการ角色扮演มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งเรียนรู้โดยการท่องจำ ซึ่งสรุปได้ว่าการเทคนิคเรียนรู้แบบบทบาทสมมติสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ได้เป็นอย่างดี

Shebli Younus Idham and others (2022) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของวิทยาลัยการศึกษาขั้นพื้นฐานของมหาวิทยาลัย Sumer ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีคะแนนการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษดีขึ้น เป็นผลให้การแสดงบทบาทสมมติเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ติดต่อสื่อสารด้วยการพูดในสถานการณ์จำลอง ผลลัพธ์ของการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติจะมีผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดดีกว่านักเรียนที่เรียนเน้นการแปลไวยากรณ์ สรุปได้ว่าการแสดงบทบาทสมมติมีผลอย่างมากต่อทักษะการพูดของนักเรียน

Sumpana (2010) ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนโดยใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนในห้องเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในหลักสูตร Immersion Program 1 of the Sate Senior High School Of Karangpandan, Indonesia ผลการวิจัยพบว่า บทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนได้ดีและเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้และมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่านักเรียนสามารถพูดได้ดีขึ้นและพัฒนาคำศัพท์และโครงสร้างหลักไวยากรณ์ได้ดีขึ้นอีกด้วย การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียน ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นซึ่งจากการเปรียบเทียบผลต่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียน คือร้อยละ 59 และหลังเรียนโดยใช้บทบาทสมมติร้อยละ 71

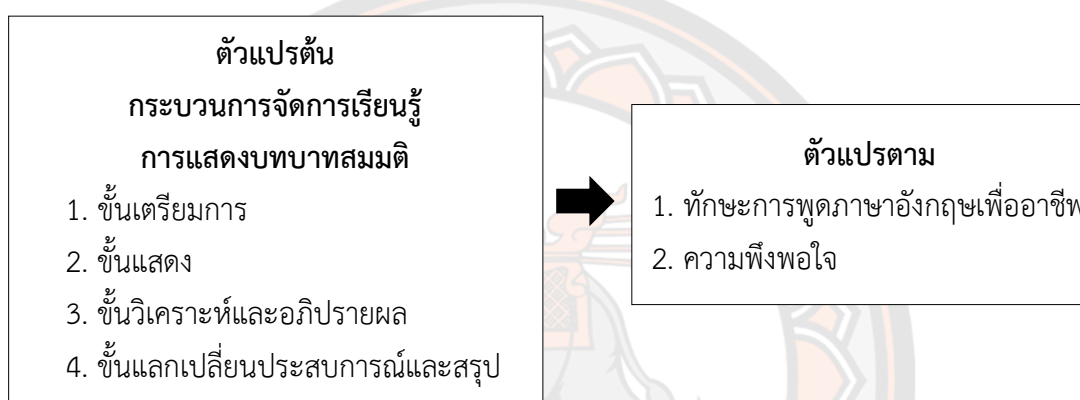
Sunardi (2013) นักศึกษามหาวิทยาลัย Tanjungpura Indonesia ทำการวิจัยเรื่องการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นนักเรียนใน SMA NEGERI 1 PESAGUANKETAPANG Indonesia โดยทำการทดสอบก่อนเรียน และหลังจากใช้บทบาทสมมติในการสอน หลังจากนั้นทำการทดสอบหลังเรียนพบว่ามีความทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.47 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการสอนโดยใช้บทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดของนักเรียนได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน นักเรียนได้แสดงออก

ทางการพูดสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติไปทดลองใช้กับนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ก่อนและหลังเรียน และความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่องผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ที่ลงเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 515 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนแผนกวิชาการตลาด ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวนนักเรียน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มอย่างง่าย (Cluster Random Simple Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 4 แผน รวม 12 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1.1. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ 1. Greeting Visitor 2. Explaining products and services 3. Buying and selling และ 4. Talking on the phone about business จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมจำนวน 12 ชั่วโมงไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการแนวคิดและทฤษฎีทางการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
- 2) ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562
- 3) ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 การสอนการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)

แบ่งได้ 2 ลักษณะ ดังนี้ สีน นุ่มพรม (2556)

ลักษณะที่	การสอนการแสดงบทบาทสมมติ
1	ผู้แสดงบทบาทสมมติจะต้องแสดงบทบาทของคนอื่น โดยละทิ้งแบบแผนพฤติกรรมของตนเองหรือการเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกันกับเพื่อนหรือเป็นบุคคลสมมติ
2	ผู้แสดงบทบาทจะยังคงรักษาทบาทและแบบแผนพฤติกรรมของตน แต่ปฏิบัติอยู่ในสถานการณ์ที่อาจพบในอนาคต บทบาทสมมติประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อการฝึกฝนทักษะเฉพาะ

ตาราง 3 วิธีการสอนการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)
แบ่งได้ 3 วิธี ดังนี้ ประยุกต์จาก สิน นุ่มพรม (2556)

วิธีที่	การสอนการแสดงบทบาทสมมติ
1	การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร ผู้ที่จะแสดงต้องฝึกซ้อมแสดง ทำทางตามบทที่กำหนดขึ้นไว้ เช่น การแสดงละครเรื่องที่เกี่ยวข้อง บทเรียนในหนังสือเรียน ผู้แสดงบทบาทสมมติแบบละคร จะต้องพูดตามบทบาทที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น
2	การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ ผู้แสดงต้องไม่ฝึกซ้อมมาก่อนเรียน เมื่อไปถึงเรื่องใดตอนใดก็ออกมาแสดงได้ทันที โดยแสดงไปตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เช่น แสดงเป็นบุคคลต่างๆ ในชุมชน เป็นหมอ เป็นทหาร เป็นตำรวจ นักเรียนได้คิด ได้พูดและแสดงพฤติกรรมจากความรู้สึกนึกคิดของเขาเอง
3	การใช้บทบาทสมมติแบบเตรียมบทไว้พร้อม ผู้สอนได้เตรียมบทมาไว้ล่วงหน้า บอกความคิดรวบยอดให้ผู้แสดงทราบ ผู้แสดงอาจต้องแสดงตามบทบาทหรือคิดบทบาทขึ้นมาเพื่อแสดงบทบาทสมมติตามความพอใจของตนเองบ้าง แต่ต้องตรงกับเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

ขั้นตอนการสอนตามแบบการแสดงบทบาทสมมติ (Role play) ประยุกต์ใช้จาก นรรัชต์ ผืนเขียว (2562) และ สิน นุ่มพรม (2556) ออกได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังตารางที่ 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงขั้นตอนการสอนตามแบบการแสดงบทบาทสมมติ (Role play)

ขั้นตอนที่	วิธีการ
1. ขั้นเตรียมการ	1.1 คุณครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติจากเนื้อหาความรู้ที่ได้เรียนรู้ 1.2 มีการจับกลุ่มนักเรียนตามความสะดวกและเหมาะสมกับเนื้อหาและบทบาทในการแสดง

ขั้นตอนที่	วิธีการ
	<p>1.3 คุณครูกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกบทบาทตนเอง หรือคุณครูอาจกำหนดบทบาทให้นักเรียนแต่ละคน</p> <p>1.4 จัดเตรียมพื้นที่และอุปกรณ์ในการแสดง</p> <p>1.5 นักเรียนซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติ</p>
2. ชั้นแสดง	<p>2.1 นักเรียนแสดงบทบาทตามเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนด หากเกิดปัญหาขึ้นในขณะแสดง ผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขสถานการณ์ เพื่อให้การแสดงเป็นไปตามธรรมชาติและราบรื่นต่อไป</p> <p>2.2 คุณครูทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ และตัดบทการแสดงหากนักเรียนแสดงยืดเยื้อและใช้เวลานานเกินความจำเป็นหรือขอให้ยุติการแสดง</p> <p>2.3 คุณครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่แสดง และสอบถามถึงความรู้สึกและความคิดเห็นในการแสดงบทบาทดังกล่าว</p>
3. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล	<p>3.1 คุณครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายในรูปแบบของควมมีเหตุมีผลเฉพาะการแสดงออกของผู้แสดงทางพฤติกรรมเท่านั้น แต่จะไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับตัวผู้แสดง</p>
4. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป	<p>4.1 คุณครูจะเป็นผู้เร้าและจูงใจให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้มีแนวคิดกว้างขวางขึ้น โดยให้ข้อคิดว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือประสบพบเห็นนั้นๆ จะเกี่ยวข้องกับความเป็นจริงทั้งสิ้น แล้วให้นักเรียนช่วยกันให้แนวมนทัศน์และช่วยกันสรุปประเด็นให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติที่กำหนดไว้</p>

5) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงองค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

องค์ประกอบ	รายละเอียด
1. สาระสำคัญ (Concept)	ความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนตามแผนการสอนแล้ว
2. สมรรถนะรายวิชา (Capability)	คุณลักษณะที่นักเรียนทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective)	การกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนจบตามแผนการสอนแล้ว
4. เนื้อหาสาระ (Content)	เนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) 5 ขั้นตอน ที่มีกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ 4 ขั้นตอนปรากฏอยู่ในขั้นนำไปใช้ (Production) และขั้นสรุป (Wrap up)	กระบวนการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) 2) ขั้นนำเสนอ (Presentation) 3) ขั้นฝึก (Practice) 4) ขั้นนำไปใช้ (Production) ประกอบด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ขั้นเตรียมการ และขั้นแสดง 5) ขั้นสรุป (Wrap up) ประกอบด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล และขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ของการสอนภาษาเพื่อการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
6. สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media)	สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
7. การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation)	เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน แยกเป็นก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน

องค์ประกอบ	รายละเอียด
8. กิจกรรมเสนอแนะ/ งานที่มอบหมาย (Suggestion/Task)	การมอบหมายภาระงานหรือกิจกรรมประจำหน่วยการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและฝึกฝนทักษะให้เป็นไปตาม จุดประสงค์การเรียนรู้

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์ความเหมาะสมที่ยอมรับว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.53 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

7) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้

1.2. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดภาษาอังกฤษ

2) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะการพูด และการให้คะแนน

แบบรูบริค (Rubric Scoring)

3) ดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งครอบคลุมนิยามการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ดังนี้

แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นการประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสุ่มจับฉลากหัวข้อ 1 หัวข้อ จากทั้งหมด 4 หัวข้อ จากนั้นให้เวลาในการฝึกออกเสียง เป็นเวลา 10 นาทีแล้วเริ่มพูดพร้อมแสดงบทบาทสมมติเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 3 นาที และไม่เกิน 5 นาที ประเด็น ในการประเมินมีดังต่อไปนี้ การออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และความคล่องแคล่ว

นำแบบประเมินทั้ง 2 ชุด ไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ก่อนและหลังเรียน

ได้แบ่งเกณฑ์การพิจารณาประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ออกเป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า 4 ระดับคุณภาพ (Rating scale) ตามแบบ J.LD. Clark (Clark, 1972, น.35) ดังนี้

4	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ดี
2	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

โดยนำเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ประยุกต์ใช้จาก ตามแบบของ J.LD. Clark (Clark, 1972, น.35) แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

คุณภาพ	รายการประเมิน
4 (ดีมาก)	ออกเสียงถูกต้อง พูดได้ ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ไม่มีข้อผิดพลาดทั้งในการเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา บทสนทนาราบรื่นเป็นธรรมชาติ มีความต่อเนื่องของการสนทนา หยุดให้ถูกจังหวะ เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา
3 (ดี)	ออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ เลือกใช้คำศัพท์ได้เหมาะสม ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยบทสนทนาราบรื่นเป็นธรรมชาติ แต่ยังติดตะกุกตะกัก
2 (พอใช้)	ออกเสียงผิดบ่อยครั้ง พูดแล้วฟังเข้าใจยาก ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ แต่ใช้คำศัพท์ในสถานการณ์ได้ ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด วลีถูกต้องบ้าง พูดต่อจากที่พูดไม่ได้ แต่พยายามพูดต่อไปโดยการเริ่มต้นใหม่
1 (ปรับปรุง)	ยังพูดไม่ได้และโต้ตอบการสนทนาไม่ได้ ใช้คำศัพท์ผิด และโต้ตอบการสนทนาไม่ได้ ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิด ไม่สามารถสื่อสารได้ พูดแล้วหยุดคิดนาน พูดไม่จบประโยค โต้ตอบการสนทนาไม่ได้

1.3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

โดยครอบคลุมนิยามความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน 4) ด้านสื่อการสอน และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล โดยมีขั้นตอน ในการสร้างดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 2) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
- 3) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยครอบคลุมนิยามของความพึงพอใจ

จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2556, น.162)

5	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ให้ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อ	แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความตรงเชิงเนื้อหา
ให้คะแนน	0	เมื่อ	ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความตรงเชิงเนื้อหา
ให้คะแนน	-1	เมื่อ	แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความตรงเชิงเนื้อหา

5) นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.91

6) ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ให้เป็นฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งจัดทำขึ้นจำนวน 4 บทเรียนใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ๆ ละ 3 ชั่วโมงที่ต่อเนื่องกัน เนื่องจากว่าการแสดงบทบาทสมมติต้องใช้เวลาในการจัดเตรียม และทำการแสดงตามขั้นตอนรวมทั้งสิ้น 12 คาบเรียน ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 4 คาบเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งในการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพนั้น นักเรียนต้องสร้างสถานการณ์บทบาทสมมติตามหัวข้อที่กำหนดให้ จากนั้นให้นักเรียนตกลงเลือกบทบาทและพูดสนทนาแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่กลุ่มของตนได้รับกำหนดเวลาให้สถานการณ์ละ 3-5 นาทีต่อ 1 กลุ่ม โดยนักเรียนที่ทำการทดสอบแล้วจะถูกแยกออกไป เพื่อป้องกันการสอบถามข้อมูลซึ่งกันและกันและการเหลื่อมล้ำในการทำการทดสอบ โดยภายหลังที่เรียนจบแล้วนักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) โดยให้นักเรียนทำการทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ดังรายละเอียดข้างต้น โดยมีผู้วิจัย ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นผู้ประเมินและบันทึกคะแนน
3. ดำเนินการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้
4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยให้นักเรียนทำการทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นผู้ประเมินและบันทึกคะแนน
5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ
6. นำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นแปลความหมายค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

เกณฑ์การประเมิน	ความหมาย		
คะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง		พึงพอใจมากที่สุด
คะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง		พึงพอใจมาก
คะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง		พึงพอใจปานกลาง
คะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง		พึงพอใจน้อย
คะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง		พึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 7 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็น
1	“แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนและเนื้อหาที่ใช้เป็นประโยชน์ต่อสายการเรียนของนักเรียน”
2	“ขั้นตอนการสอนการแสดงบทบาทสมมติในแผนการจัดการเรียน

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็น
	ออกแบบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้”
3	“กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างชัดเจน สามารถช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียนได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้”

จากตาราง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกันว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้แก่ นักเรียน

2. ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้เป็น คือ ทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยภาพรวม และเป็นรายประเด็น สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยภาพรวม (n = 24)

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	D	S.D. _D	T.	Sig.
ก่อนเรียน	6.42	1.38				
หลังเรียน	12.04	1.82	5.63	2.04	13.51*	0.0000

จากตาราง พบว่า การทดสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียนแผนกวิชาการตลาดระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 6.42 (พอใช้) และ 12.04 (ดี)

คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อน และหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของ การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน เป็นรายประเด็น (n = 24)

ข้อ	การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	D	S.D. _p	T.	Sig.
การออกเสียง	ก่อนเรียน	1.79	0.41	1.42	0.50	13.78*	0.0000
	หลังเรียน	3.21	0.41				
คำศัพท์	ก่อนเรียน	1.96	0.62	1.50	0.78	9.42*	0.0000
	หลังเรียน	3.46	0.72				
ไวยากรณ์	ก่อนเรียน	1.63	0.49	0.92	0.78	5.79*	0.0000
	หลังเรียน	2.54	0.51				
ความคล่องแคล่ว	ก่อนเรียน	1.04	0.20	1.79	0.83	10.54*	0.0000
	หลังเรียน	2.83	0.76				

จากตาราง พบว่า ผลการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะการพูด ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนเป็นรายประเด็น พบว่า ก่อนเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับ ปรับปรุง ได้แก่ คำศัพท์ ($\bar{X} = 1.96$, S.D.= 0.62) รองลงมา ได้แก่ การออกเสียง อยู่ในระดับปรับปรุง ($\bar{X} = 1.79$, S.D.= 0.41) ลำดับที่ 3 ได้แก่ ไวยากรณ์ อยู่ในระดับปรับปรุง ($\bar{X} = 1.79$, S.D.= 0.41) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความคล่องแคล่ว อยู่ในระดับปรับปรุง ($\bar{X} = 1.04$, S.D.= 0.20)

สำหรับหลังเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดี ได้แก่ คำศัพท์ ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.72) รองลงมาอยู่ในระดับดี ได้แก่ การออกเสียง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 0.41) ลำดับที่ 3 อยู่ใน ระดับพอใช้ ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ($\bar{X} = 2.83$, S.D.= 0.76) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับ พอใช้ ได้แก่ ไวยากรณ์ ($\bar{X} = 2.54$, S.D.= 0.51) ตามลำดับ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ (n = 24)

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ
		\bar{x}	S.D.	
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีขั้นตอนที่สามารถลงมือปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ	4.00	0.72	มาก
2	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.17	0.38	มาก
3	ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีความเหมาะสม	4.42	0.65	มาก
รวม		4.19	0.58	มาก
ด้านเนื้อหา				
4	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.21	0.83	มาก
5	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.04	0.55	มาก

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ
		\bar{x}	S.D.	
6	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพของนักเรียนได้	4.42	0.58	มาก
รวม		4.22	0.65	มาก
ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน				
7	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติส่งเสริมให้ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อนในชั้น เรียน	4.38	0.65	มาก
8	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความ สนุกสนานและน่าสนใจ	4.25	0.61	มาก
9	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติกระตุ้นให้ นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาทักษะ การพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.33	0.64	มาก
รวม		4.32	0.63	มาก
ด้านสื่อการสอน				
10	สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้ กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ	4.42	0.72	มาก
11	สื่อการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในกิจกรรมการ แสดงบทบาทสมมติได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น	3.92	0.58	มาก
12	สื่อการสอนมีความทันสมัยไม่ยากหรือไม่ง่าย จนเกินไปต่อกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ	4.21	0.59	มาก
รวม		4.18	0.63	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
13	วิธีการวัดและประเมินผลในกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติมีเหมาะสม	4.25	0.61	มาก
14	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.29	0.62	มาก

ชื่อ	รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
	โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ			
15	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียน	4.46	0.59	มาก
	รวม	4.33	0.61	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.26	0.17	มาก

จากตาราง พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61) ด้านบรรยากาศในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.65) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.58) และด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร และความพึงพอใจของนักเรียน ผู้วิจัยได้สรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร สรุปผลได้ดังนี้

1.1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังมีความคิดเห็นตรงกันว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

1.2. ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ผลการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.42 (พอใช้) และ 12.04 (ดี) คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับผลการทดสอบเปรียบเทียบ

คะแนนสอบก่อนและหลังเรียนเป็นรายประเด็น พบว่า ก่อนเรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปรับปรุง ได้แก่ คำศัพท์ รองลงมาได้แก่ การออกเสียง อยู่ในระดับปรับปรุง รองลงมาเป็นลำดับที่ 3 ได้แก่ ไวยากรณ์ อยู่ในระดับปรับปรุง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความคล่องแคล่ว อยู่ในระดับปรับปรุง ส่วนหลังเรียน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดี ได้แก่ คำศัพท์ รองลงมาอยู่ในระดับดี ได้แก่ การออกเสียง รองลงมาเป็นลำดับที่ 3 ได้แก่ ไวยากรณ์ อยู่ในระดับดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ไวยากรณ์ อยู่ในระดับดี ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สรุปลงได้ดังนี้

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ดังนั้นผู้วิจัยได้แยกอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักเรียนนักเรียนแผนกวิชาการตลาด ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในบริบทต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

ที่เกี่ยวข้องกับสายการเรียนของนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนเพื่อนำไปพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนต่อไป

ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 6.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 26.75 และมีคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 12.04 คิดเป็นร้อยละ 50.17 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิค มีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมตินั้น นักเรียนจะระดมสมองเพื่อช่วยกันออกแบบบทสนทนาตามสถานการณ์ที่กำหนด ก่อให้เกิดความสามัคคีกันในหมู่คณะ เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุข สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และจดจำสิ่งต่างๆ ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติได้ดี ครูผู้สอนมีบทบาทในการสนับสนุนช่วยเหลือ และให้คำแนะนำด้านการออกเสียง การเลือกใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ในสถานการณ์ต่างๆ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและมีความมั่นใจในตนเองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์สมมติที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง นักเรียนได้ฝึกออกเสียง เลือกใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกฝนจนเกิดความคล่องแคล่ว มีการแสดงท่าทางและใช้อุปกรณ์ประกอบในการสนทนา นอกจากนี้เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขณะปฏิบัติกิจกรรม ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Henry Yuh Anchunda (2020) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของการเรียนรู้ตามสภาพจริงและกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการนำเสนอโครงการของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในภาคเหนือของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.54)
- 2) ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการนำเสนอโครงการของนักเรียนทั้งสองกลุ่มเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ
- 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของการเรียนรู้ตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42) นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของการเรียนรู้ตามสภาพจริงและกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับ สุปรียา ภูผาลา

(2561) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาชีพการโรงแรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักเรียนมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ ชุตินา ฉันทจิต และคณะ (2562) ที่ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการวิทย์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียน 100 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานขาย 20212-2104 ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ผลการวิจัยสรุปว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพิ่มขึ้นหลังจากใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ จากค่าเฉลี่ย 78.32 เป็น 91.59 ตามลำดับ

จึงสรุปได้ว่า ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สรุปผลได้ดังนี้

2.1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.71) เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือ นักเรียน ให้นักเรียนได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติอยู่เสมอ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเอง มีโอกาสได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพตามสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เนื้อหาสาระที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานในการเรียนรู้ อีกทั้งเนื้อหาที่ใช้อย่างสามารถช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้กับนักเรียนอีกด้วย นอกจากนี้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นใน

การเรียนรู้ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อนๆ ในชั้นเรียน เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง นักเรียนรู้สึกปลอดภัยเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ครูได้ออกแบบสื่อการเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ตลอดจนมีความทันสมัยตรงต่อความต้องการของนักเรียนในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สื่อการสอนมีความสวยงามสดใส และเปี่ยมไปด้วยความรู้ที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ในการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม สอดคล้อง และสามารถช่วยพัฒนานักเรียนให้เติบโตตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ สมฤดี คำภาชี, สุนิตา โฆษิตชัยวัฒน์ และ มณฑนา พันธุ์ดี (2565) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.26) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจที่กิจกรรมช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการอยากเรียน ช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น และยังช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ Jelita Dian and Pratiwi Panjaitan (2020, p.68) ได้ศึกษาการเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ ในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐใน Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย การวิจัยดำเนินการ 2 รอบ โดยมีการประชุม 3 ครั้งในแต่ละรอบ ขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การลาดตระเวน การวางแผน การปฏิบัติและการสังเกต การเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบก่อนเรียน การทดสอบความก้าวหน้า และการทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะการพูดผ่านการแสดงบทบาทสมมติ นอกจากนี้ยังมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสฝึกฝนประสบการณ์มากมาย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่าการออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และความคล่องแคล่วของนักเรียน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นักเรียนกล้าแสดงออกและมีความกระตือรือร้นเมื่อได้ฝึกใช้ภาษา ซึ่งในทำนองเดียวกัน Sumpama (2010) ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน โดยใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนในห้องเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในหลักสูตร Immersion Program 1 of the Sate Senior High School Of Karangpandan, Indonesia ผลการศึกษาพบว่า บทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

และเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้ มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน นอกจากนี้ นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นและมีการพัฒนาด้านคำศัพท์และโครงสร้างหลักไวยากรณ์อีกด้วย การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียน ทำให้นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น

สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาและเปรียบเทียบกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีความสนุกสนานและเพลิดเพลินกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันต่างๆ นักเรียนมีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาหรือไวยากรณ์ เป็นการเรียนรู้ที่มีความสุข นอกจากนี้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมดียังทำให้นักเรียนมีความรู้สึกปลอดภัยเมื่อต้องใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ อาจเป็นเพราะว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ระยะเวลาและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมจึงไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย อึดอัด หรือต้องใช้ความอดทนต่อการเรียนรู้ ดังนั้น นักเรียนจึงสามารถจดจำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้อาจเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนที่ต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และมีประโยชน์สำหรับครูที่ต้องการหาวิธีพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ผู้วิจัยได้เสนอแนะในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1. หากนำกระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ครูผู้สอนควรเลือกเนื้อหาสาระ (Content) ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

1.2. ครูผู้สอนควรประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น

1.3. ครูควรจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในเหตุการณ์ที่แตกต่างกันตามบริบทของนักเรียน อาจเป็นการเชิญเจ้าของภาษามาให้ความรู้ เพื่อให้

นักเรียนได้มีโอกาสพูดสื่อสารภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา และในบางครั้งครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกไปฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนในโอกาสสำคัญต่างๆ โดยกิจกรรมควรอยู่ในความสนใจของนักเรียน ที่ได้มาจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการพูดคุย

1.4. ครูผู้สอนควรเตรียมคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำกิจกรรมบทบาทสมมติที่สอดคล้องกับบริบทและเหมาะสมกับหน้าที่ทางภาษา (Function) และสามารถใช้ในการชีวิตประจำวัน

1.5. ควรแบ่งกลุ่ม หรือจับคู่ให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยละความสามารถ เพื่อให้ นักเรียนได้ช่วยกันพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติร่วมกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ

2.2. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็กเพียง 24 คน ในครั้งต่อไปสามารถนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

2.3. ควรทำการศึกษาทดลองในระดับชั้นอื่นๆ และใช้เวลาในการศึกษาให้มากกว่านี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2527). *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: กรมฯ
- กรมวิชาการ. (2540). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ กาญจันดา. (2546). *การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูด ภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ))มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤษณีย์ ลำน้ำย. (2545). *หลักการพูด*. กรุงเทพฯ: โอ.พรินต์ติ้ง เฮ้า.
- กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ. (2566). *ไม่ใช่แค่ภาษาอังกฤษรั้งท้าย แต่การศึกษาภาษาไทยมีปัญหา?*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566. จาก <https://workpointtoday.com/english-230110/>.
- เกศสุตา ปงลังกา. (2550). *การศึกษากการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ. (2544). *เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักและวิธีการสอน*. ภาควิชาเกษตรศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- จุไรรัตน์ นิพัทธ์สัจจ์. (2529). *ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ*. สงขลา: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา.
- ชัชวาล วงศ์สำรี. (2561). *มโนทัศน์เกี่ยวกับผู้สูงอายุและหลักการพยาบาลผู้สูงอายุ*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566. จาก <https://bit.ly/3ok6Voz>.
- ชัยยา เปรมภักดี. (2543). *การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการสอนตามทฤษฎีการสอนแบบบรรทัดฐานและการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมา ฉันทจิต และคนอื่นๆ. (2562). *Using Role Play Activities to Develop English Speaking Skill for Vocational Certificate One Students at Vocational College*. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2558, จาก <https://www.hu.ac.th/conference/proceedings>.
- ดารณี ตันติวงศ์ไชยชาญ. (2537). *การนำเสนอโครงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูภาษาอังกฤษในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร*. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2566. จาก <http://www.thaiedresearch.org/thaied>.

- ดาว แสงบุญ. (2543). *การสร้างเอกสารการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยแม่โจ้จังหวัด เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตรีสุข อิงคุทานนท์. (2564). *ทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่อันดับ 100 จาก 112 ประเทศ และ ต่ำที่สุดในอาเซียน*. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2566, จาก <https://plus.thairath.co.th/topic>.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *การสอนจิตวิทยาการเรียนรู้ เรื่องศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ธนพล ศรีธัญพงศ์ (2560). *ประชาชาติธุรกิจ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566, จาก <https://bit.ly/3wssNCA>.
- นรรค์ ผืนเขียว. (2562). *เทคนิคการสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing)*. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2566, จาก <https://www.truelookpanya.com/dhamma/content/>.
- นุชจรี ภู่งเงิน. (2556). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โรงเรียนกรุงเทพการบัญชี วิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: งานวิจัยกลุ่มการเรียนการสอน โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย.
- วนิดา ตันติชัชวาลวงศ์. (2556). *การพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ 1 โดยใช้กิจกรรมการ แสดงบทบาทสมมติ เรื่อง Opinions ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานการขาย วิทยาลัยเทคโนโลยีวิมล ศรียาน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บรรยงค์ วงศ์สกุล. (2564). *รูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสารในงานอาชีพของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ประจวบคีรีขันธ์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2566. จาก <https://sites.google.com/view/>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุษบา สุวรรณโสภณ. (2539). *การลดความวิตกกังวลของผู้เรียนทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ กิจกรรมที่เน้นจิตพิสัย*. วิทยานิพนธ์ (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประนอม สรุส้วตี. (2545). *กิจกรรมและวิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). *สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พิกุล ปิ่นแก้ว. (2535). *ทักษะเชิงปฏิสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการเรียนรู้แบบสหการในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2548). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เฮาสออฟเคอมีส์.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2564). *การศึกษาไทย: ถึงเวลาต้องคิดใหม่ คิดใหญ่ และทำทันที*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ระวิวงศ์ ศรีทองรุ่ง. (2540). *การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์. (2530). *บทเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ชุดวิชาครูระดับ พ.ม. วิชาหลักการสอน*. นครสวรรค์: ศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์.
- รรรณินี ราชสงฆ์. (2541). *การเปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคแม่แบบและเทคนิคการใช้บทบาทสมมติที่มีผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จังหวัดพิจิตร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิไล พังสอาด. (2542). *การเปรียบเทียบผลการใช้บทบาทสมมติและการใช้แม่แบบที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวังตะเคียนวิทยาคม*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพมหานคร.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2561). *ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล (Global language)*. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2566, จาก <http://www.kruinter.com>.
- สมถวิล ธนโสภณ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สมฤดี คำภาษี และคนอื่นๆ. (2565). *ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

- สรพล จิระสวัสดิ์. (2561). *การใช้บทบาทสมมติในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 14(3), 267-275.
- สิน นุ่มพรม. (2556). *การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Play)*. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2566, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/506108>
- สิริวรรณ ศรีพหล และ พันทิพา อุทัยสุข. (2540). *หน่วยที่ 10 การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (1). ในเอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน หน่วยที่ 8-15 (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุดาจิต สุ่มมาตย์. (2547). *การประเมินผลตามสภาพจริงในทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนบานนาแพง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุปรียา ภูมาลา. (2561). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้บทบาทสมมติสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาชีพการโรงแรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. วิทยาลัยการอาชีพศึกษาปทุมธานี.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). *หลักการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). *แนวคิดและวิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนากุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศรี ลักษณะศิริ. (2540). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- เสาวภา ฉายะบุระกุล. (2547). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อวยชัย ผกามาศ. (2542). *วาทกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- อินทิรา บุญยาทร. (2542). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โปรแกรมวิชาชีพการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อุปกิต ทรวงทองกลาง และคนอื่นๆ. (2563). *การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Bachman, L. F. (1990). *Fundamental considerations in language testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Bartz, W. H. (1979). *Teaching Oral Communication in the Foreign Language Classroom*. Language in Education Theory and Practice. Virginia: The Centre for Applied Linguistics
- Boyet L. B. (2014). *Communicative Competence and Language Learning Styles of Prospective Teachers of English*. International Referred Research Journal.
- Byram, M. S. (2012). *The Common European Framework of Reference: The Globalization of Language Education Policy*. Multilingual Matters.
- Canale M.; & Swain M. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing*. Retrieved December 1st, 2023, from <http://www.http://47101010443.multiply.com/journal/item/15>
- Canale, M., & Swain, M. (1980). *Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing*. Applied Linguistics, 1, 1-47.
- Carroll, Brenda Joseph. (1982). *Testing Communication Performance*. London. Pergamon Press.
- Chomsky, N. (1966). *Cartesian Linguistics*. New York: Harper and Row.
- Clark, J.L.D. (1972). *Foreign Language Testing: Theory and Practice*. Philadelphia: Centre of Curriculum Development.
- Education First (EF) English Proficiency Index. (2021) Retrieved December 1st, 2023, from <https://voicetv.co.th/read/RoOK3kU5F>.
- Erasma, Y., Gatot Sutapa, & Salam., Urai. (2012). *Improving Students' Speaking Ability in Class Through the Role Play Technique*. Journal Pendidikan dan Pembelajaran., Vol 2, No.10.
- Finocchiaro, M. and Sako, S. (1983). *Foreign Language Testing: A Practical Approach*. New York: Regents.
- Gagné, M. R. (1985). *The Conditions of Learning and Theory of Instruction (4th ed.)*. New York: Holt, Rinehart, and Winston.
- Harris, D.P. (1969). *Testing English as a Second Language*. New York: McGraw Hill.
- Henry Yuh Anchunda. (2020). *An Instructional Model Development Based on Authentic Learning and Communicative Learning Approaches to Enhance*

- Vocational Bachelor's Degree Students' English-Speaking Ability for Project Present Action in The Northern Region of Thailand*. Journal of Education Naresuan University., Vol.22, No.4.
- Herrera, G. S., & Murry, G. K. (2005). *Mastering ESL and Bilingual Methods: Differentiated Instruction for Culturally and Linguistically Diverse (CLD) Students*. Boston: Allyn and Bacon.
- Hymes, D. (1981). *In Vain I Tried to Tell You": Essays in Native American Ethnopoetics*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Ikhwanur Romadhoni. (2021). *The Use of Role Play Technique to Improve Student's Speaking Skills at The Eleventh Grade of SMK AL-QODIRI Academic Year of 2021-2022*. State Islamic University.
- Jelita Dian Pratiwi & Panjaitan. (2020). *Enhancing Grade VIII Students' English-Speaking Skills through Role Play in Junior High School*. Journal of English Teaching Studies., Vol.2, No.2.
- K.pair (2562). *โลกาภิวัตน์ (Globalization) และผลกระทบของโลกาภิวัตน์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566, จาก <https://bit.ly/3yEDDZ4>.
- Kohn, K. (2009). *Computer assisted foreign language learning* In K. Knapp & B. Seidlhofer (eds.). *Handbooks of Applied Linguistics: Vol. 6. Foreign Language Communication and Learning*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Lajoee, E. S., & Barimani, S. (2013). *Contrastive study on learning vocabulary through role-play and memorization among EFL female learners*. Journal of Academic and Applied Studies, 3(1), 1-19.
- Littlewood, W. (1991). *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Natthaset teeratitham. (2558). *แนวคิดของวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก <https://www.l3nr.org>.
- Oxford, R. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. University of Alabama. Boston: Heinle & Heinle publications.
- Savignon, S. J. (1983). *Communicative Competence: Theory and Classroom Practice Reading*. Reading, MA: Addison-Wesley.

- Shebli Younus Idham. (2022). *The Effect of Role-Playing Techniques on the Speaking Skills of Students at University*. *Theory and Practice in Language Studies*, Vol. 12, No. 8, pp. 1622-1629, August 2022.
- Sumpana. (2010). *Improving The Students' Speaking Skill by Role Play*. (Magister Degree in Language Teaching Study), Muhammadiyah University of Surakarta,
- Sunardi. (2013). *Teaching Speaking Ability Through Role Play*. Tanjungpura University.
- Tsitsopoulou, Elly. (1992, April). *Conversation Classes*. in *English Teaching Forum*. New York: Oxford University Press.
- Valette, Rebecca. M. (1967). *Modern Language Testing*. 2nd ed. New York : Harcourt Barce Jovanovich.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Widdowson, H. G. (1978). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University.
- Widdowson, H.G. (1981). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University Press.
- William, W. (1994). *Teaching English as a second language*. London: Longman.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร อาจารย์ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. นางจุฑารัตน์ เนวะมาตย์ ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์
วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
3. นางชวลา เอี่ยมอ่ำ ครูชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๗

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๗๔ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ดร.สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต

ด้วย นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๐๘๓๙ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนแผนกวิชาการตลาด ห้อง กต.๖๔.๑ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร อ.เมือง จ.กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาคุตม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณจุฑารัตน์ เนวะมาตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๐๘๓๙ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนแผนกวิชาการตลาด ห้อง กต.๖๔.๑ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร อ.เมือง จ.กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๗

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ

โทร. ๐๘-๒๘๕๒-๖๑๕๗

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณชวลา เอี่ยมอ่ำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๐๘๓๙ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนแผนกวิชาการตลาด ห้อง กต.๖๔.๑ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร อ.เมือง จ.กำแพงเพชร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาคุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๗

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ

โทร. ๐๘-๒๘๕๒-๖๑๕๗

ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา 20000-1208 ชื่อวิชา ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน สอนครั้งที่ 1
หน่วยที่ 1 ชื่อหน่วย Unit 1 Greeting visitors เวลา 3 ชม.

สาระสำคัญ

การต้อนรับ เป็นมารยาททางสังคมที่จะสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน ลูกค้าเมื่อแรกพบ
ผู้หน้าที่ควรต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ การใช้สำนวนภาษา คำศัพท์ การทักทาย
การแนะนำตัว ตลอดจนเทคนิคต่างๆ เช่น การพูดคุยหลังจากการทักทาย (Small talk) ได้อย่าง
เหมาะสม เพื่อให้การต้อนรับประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะประจำหน่วย

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพทางธุรกิจ
2. สนทนาในสถานการณ์ทางธุรกิจตามมารยาทสังคมของเจ้าของภาษา
3. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพทางธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ด้านความรู้ (K)
 - 1.1. นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสนทนาหลังจากการทักทายในการต้อนรับผู้มา
เยือนและลูกค้าได้
2. ด้านทักษะ (P)
 - 2.1. นักเรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษในการสนทนา โต้ตอบ ต้อนรับ แนะนำตัวได้
3. ด้านเจตคติ (A)
 - 3.1. นักเรียนมีความรับผิดชอบ
 - 3.2. นักเรียนมีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้
 - 3.3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

3.4. นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น

เนื้อหาสาระ

1. Greeting visitors
2. Making small talk
3. ประโยคโครงสร้างคำถาม “Verb to be”, “Verb to do” และ ”Wh-questions”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ (Warm up) (35 นาที)

1. ครูเกริ่นนำด้วยการทักทายนักเรียนและแนะนำตัวเองเป็นภาษาอังกฤษ ดังนี้

Good morning students, I'm glad to meet you all here. My name's

You can call me I'm an English teacher. I've worked here for 3 years. Nice to meet you.

2. ครูสุ่มนักเรียนแนะนำตัวเองเป็นภาษาอังกฤษ 10 คน

3. ครูนำเสนอ Missing word exercise บนจอโปรเจคเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Power point ให้นักเรียนฟังบทสนทนาจาก Audio 1 จากนั้นช่วยกันเติมคำที่ได้ยินลงไปช่องว่าง

>>> 1. WARM UP

Listen and complete the conversation.

advertising see you
work for around
marketing

Jimmy : Hello, my name's Jimmy Parker.
Sarah : Hello, I'm Sarah Green.
I Cosmo Technology. Are you new here?
Jimmy : Yes, I'm in Please call me Jimmy.
Sarah : Nice to meet you, Jimmy. Please call me Sarah, I'm in
Jimmy : Nice to meet you, too. Well, I'll see you
Sarah :

Who is the new employee, Jimmy or Sarah ?

4. ครูถามนักเรียนว่า “Who is the new employee, Jimmy or Sarah?” ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย

5. นักเรียนตอบคำถาม True or False โดยครูเป็นผู้ถามโดยใช้คำถาม ดังนี้

From these sentences, write T for True or F for False.

..... They knew each other.
..... They work for the same company.
..... They are meeting for the first time.

6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ แปลความหมาย และบอกจุดประสงค์ของบทสนทนาดังกล่าว

7. นักเรียนรับทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ว่าในคาบนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์สำนวน ภาษาที่ใช้ในการต้อนรับผู้มาเยือนและลูกค้า การใช้ภาษาในการสนทนาหลังจากการทักทาย และการสนทนา เพื่อการโต้ตอบ การต้อนรับ และการแนะนำตัวเป็นภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอ (Presentation) (40 นาที)

1. ครูนำเสนอวิดีโอ Making Small Talk บน YouTube ดังนี้
 - <https://www.youtube.com/watch?v=CzdVJ7gXmsw>
2. นักเรียนรับชมวิดีโอ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ นักเรียนจดบันทึกสิ่งที่ได้ยินลงในสมุด
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Small Talk ว่าเป็นการพูดคุยหลังจากการทักทาย โดยใช้ประโยคภาษาอังกฤษ และให้นักเรียนดูประโยค Useful Expressions เพิ่มเติมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจหน้า 3-4 ดังนี้

4. นักเรียนฝึกออกเสียงพร้อมบอกความหมาย ครูคอยชี้แนะและตรวจสอบความถูกต้อง

5. ครูยกตัวอย่างบทสนทนาบน YouTube ดังนี้

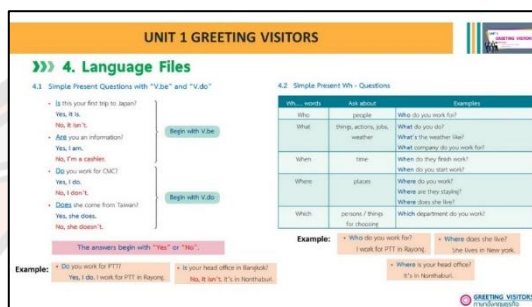
- Making Small Talk with Strangers
https://www.youtube.com/watch?v=fz_2QcF6ZBs
- Speaking English at Workplace
<https://www.youtube.com/watch?v=dzA7nL6cicY>
- How to Introduce People in English
<https://www.youtube.com/watch?v=v7Dvcy0gq-U>

6. ขณะรับชมวิดีโอ ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดของบทสนทนาแต่ละวิดีโอว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ เพราะอะไร และอย่างไร

7. นักเรียนอาสาสมัคร 3 คนออกมาเล่าสถานการณ์ของแต่ละคลิปวิดีโอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและช่วยแก้ไขในขั้นนี้เมื่อนักเรียนเล่าไม่ตรงประเด็น ครูให้แต้มคะแนนสำหรับนักเรียนอาสาสมัคร

8. ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของแต่ละคลิปวิดีโอตั้งกล่าวให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

9. ครูอธิบายวิธีการสร้างประโยคคำถามและการตอบคำถามโดยใช้ Verb to be, Verb to do และ WH-Question พร้อมยกตัวอย่างเพิ่มเติม ดังนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก (Practice) (35 นาที)

1. นักเรียนทำใบงานที่ 1 และ 2 โดยให้นักเรียนฟัง Small Talk: Conversation 1 จาก Audio 2 เรื่อง At the airport และ Conversation 2 จาก Audio 3 เรื่อง Marisa is meeting Peter to take him to the office. นักเรียนเติมคำที่ได้ยินลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

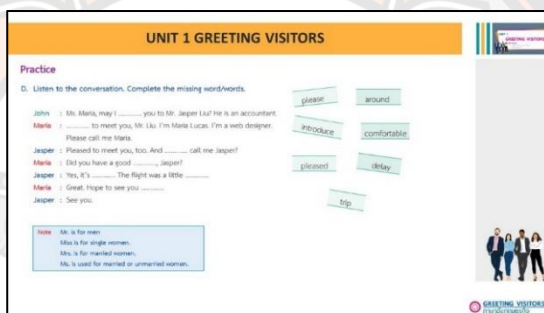
2. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนักเรียนฝึกอ่านออกเสียงตาม Audio 2 และ 3 โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือและตรวจสอบความถูกต้องของการอ่านออกเสียง และช่วยกันแปลความหมายของบทสนทนาดังกล่าว

3. จาก Conversation 1-2 ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยครูเป็นคนพูดถาม และให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในสมุด

4. เมื่อครบทุกข้อแล้ว ครูเขียนคำถามบนกระดาน สุ่มนักเรียน 9 คนพูดตอบคำถามตามที่ตนเองได้เขียนไว้ จากนั้นครูเฉลยคำตอบให้กับนักเรียน

5. นักเรียนฟัง Small talk เรื่องการแนะนำตัวเองและผู้อื่นจาก Audio 4 และเติมคำที่ได้ยินลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

6. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ Mr. Miss Mrs. และ Ms.

7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบที่ถูกต้องพร้อมความหมายของบทสนทนา

8. ครูสอบถามและสรุปเกี่ยวกับ Making small talk ให้นักเรียนฟังอีกครั้งก่อนเริ่มกิจกรรมต่อไป เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นนำไปใช้ (Production) (60 นาที)

กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

1. ขั้นเตรียมการ

1) นักเรียนจับคู่กัน หมุนวงล้อเลือกหัวข้อบนเว็บไซต์ Word wall ที่ครูสร้างขึ้น ดังนี้ Hotel, Airport, Workplace, Bus stop, Park, School, Supermarket, Sea, Mountain, Waterfall, Historical Park, และ Hospital

2) นักเรียนดำเนินการสร้างบทสนทนาสำหรับการแสดงบทบาทสมมติให้สอดคล้องกับหัวข้อที่ได้รับ นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตได้

3) ครูเดินดูนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม พร้อมบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนลงในแบบสังเกตพฤติกรรม

4) เมื่อบทสนทนาพร้อมแล้ว นักเรียนกำหนดบทบาทตนเอง พร้อมเตรียมอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการแสดง (มีหรือไม่มีก็ได้)

5) นักเรียนฝึกออกเสียงและซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติเป็นเวลา 10 นาที

6) ครูอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนโดยการช่วยจัดเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสมกับการแสดงบทบาทสมมติ

2. ชั้นแสดง

1) นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ ใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 นาที และต้องไม่เกิน 5 นาที

2) ครูเป็นผู้สังเกตการณ์คอยช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมในการแก้ไขสถานการณ์ เพื่อให้การแสดงมีความเป็นไปตามธรรมชาติ และตัดบทการแสดงหากนักเรียนแสดงยืดเยื้อและใช้เวลานานเกินกำหนด หรือขอให้ยุติการแสดงได้

3) คุณครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่แสดงและสอบถามถึงความรู้สึกและความคิดเห็นในการแสดงบทบาทดังกล่าว

ขั้นที่ 5 ชั้นสรุป (Wrap up) (10 นาที)

1. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

1) คุณครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติในรูปแบบของความสำเร็จในด้านการแสดงของผู้แสดงทางพฤติกรรมเท่านั้น ไม่วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับตัวผู้แสดง

2. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

1) ครูเฝ้าและสนใจให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ เช่น การตั้งคำถาม กระตุ้นการมีส่วนร่วมในการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนมีแนวคิดกว้างขวางขึ้น โดยให้ข้อคิดว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปเกี่ยวข้องกับความเป็นจริงอย่างไร แล้วให้นักเรียนช่วยกันให้แนวคิดและช่วยกันสรุปวัตถุประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติที่ได้ปฏิบัติไปในคาบเรียนนี้

2) ครูเกริ่นนำถึงบทเรียนครั้งหน้า ให้นักเรียนเตรียมสินค้าหรือบริการมาคนละ 1 ชิ้น

สื่อการเรียนการสอน

1. Internet
2. YouTube
3. Power point
4. กระดานไวท์บอร์ด
5. ปากกาเมจิก

6. Audio 1-4
7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Wordwall.net)
8. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

1. ด้านความรู้ (K)
 - 1.1. นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสนทนาหลังจากการทักทายในการต้อนรับผู้มาเยือนและลูกค้าได้
2. ด้านทักษะ (P)
 - 2.1. นักเรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษในการสนทนาโต้ตอบ ต้อนรับ แนะนำตัวได้
3. ด้านเจตคติ (A)
 - 3.1. นักเรียนมีความรับผิดชอบ
 - 3.2. นักเรียนมีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้
 - 3.3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน
 - 3.4. นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น

เครื่องมือวัดผลประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการต้อนรับผู้มาเยือน/ลูกค้า และสนทนาหลังการทักทายได้เหมาะสม

วิธีวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการทำกิจกรรม

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

1. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดอยู่ในระดับดี

งานที่มอบหมาย

1. การสร้างบทสนทนาตามสถานการณ์ที่กำหนด
2. การแสดงบทบาทสมมติ

เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

สาพิณ ธรรมประศาสน์. (2563). *Business English ภาษาอังกฤษธุรกิจ*. (พิมพ์ครั้งที่). นนทบุรี: บริษัท รัตน์โรจน์การพิมพ์ จำกัด.

Easy English. [@easyenglish551]. (2019, August 27). *Nice to meet you! How to Introduce People in English*. [Video]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=V7Dvcy0gq-U>

Jessica. [@LearnEnglishwithJessica]. (2022, January 17). *English Conversation At the Office - Speaking English at Workplace*. [Video]. YouTube.

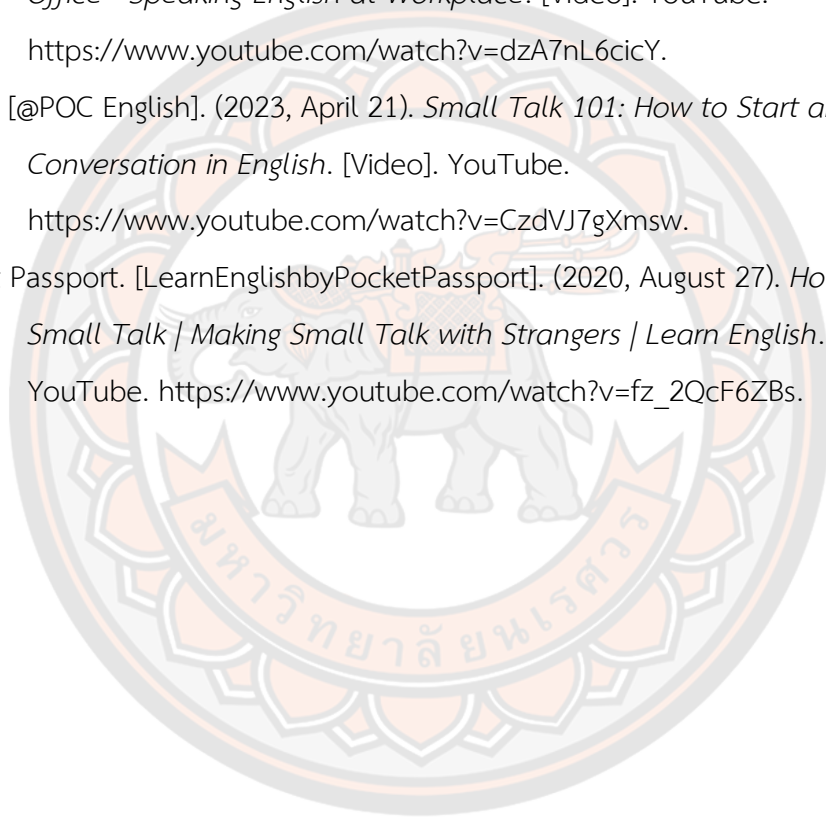
<https://www.youtube.com/watch?v=dzA7nL6cicY>.

Mahdi. [@POC English]. (2023, April 21). *Small Talk 101: How to Start and Keep a Conversation in English*. [Video]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=CzdVJ7gXmsw>.

Pocket Passport. [LearnEnglishbyPocketPassport]. (2020, August 27). *How to Make Small Talk | Making Small Talk with Strangers | Learn English*. [Video].

YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=fz_2QcF6ZBs.

บันทึกหลังสอน/บันทึกหลังการจัดการเรียนการเรียนรู้

รายวิชา.....รหัสวิชา.....สัปดาห์ที่.....
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....ระดับชั้น.....กลุ่ม.....สาขาวิชา.....

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมการเรียนรู้																									
	การใช้ภาษา				การพูดภาษาอังกฤษ				รับผิดชอบ				ตั้งใจใฝ่เรียนรู้				มุ่งมั่นในการทำงาน				มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น				รวม	
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		

ความหมาย ของค่าคะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรม ดังนี้

ค่าคะแนน	4	หมายถึง	ดีมาก
ค่าคะแนน	3	หมายถึง	ดี
ค่าคะแนน	2	หมายถึง	พอใช้
ค่าคะแนน	1	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การวัดผล

คะแนน	19 - 24	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	13 - 18	หมายถึง	ดี
คะแนน	7 - 12	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	1 - 6	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน																				
		การออกเสียง				คำศัพท์				ไวยากรณ์				ความคล่องแคล่ว				คะแนนรวม	การประเมิน			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1			16	ค่าเฉลี่ย	S.D.
18																						
19																						
20																						
21																						
22																						
23																						
24																						

หมายเหตุ

ค่าของคะแนน

- 4 หมายถึง ดีมาก
 3 หมายถึง ดี
 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

รายการประเมิน	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้อง พูดได้	ออกเสียงผิดเป็น ครั้งคราว	ออกเสียงผิด บ่อยครั้ง พูดแล้ว ฟังเข้าใจยาก	ยังพูดไม่ได้และ โต้ตอบการสนทนา ไม่ได้
คำศัพท์	ใช้คำศัพท์ได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์	สื่อความหมายได้ เป็นส่วนใหญ่ เลือกใช้คำศัพท์ ได้เหมาะสม	ใช้คำศัพท์ผิด บ่อยๆ แต่ใช้ศัพท์ ในสถานการณ์ได้	ใช้คำศัพท์ผิด และโต้ตอบการ สนทนาไม่ได้
ไวยากรณ์	ไม่มีข้อผิดพลาด ทั้งในการเลือกใช้ คำศัพท์และ โครงสร้างทาง ภาษา	ใช้โครงสร้างทาง ไวยากรณ์ได้อย่าง ถูกต้อง มี ข้อผิดพลาด เล็กน้อย	ใช้ไวยากรณ์ เบื้องต้นผิด วลี ถูกต้องบ้าง	ใช้โครงสร้าง ไวยากรณ์ผิด ไม่ สามารถสื่อสารได้
ความคล่องแคล่ว	บทสนทนา ราบรื่นเป็น ธรรมชาติ มีความ ต่อเนื่องของการ สนทนา หยุดให้ ถูกจังหวะ เช่นเดียวกับ เจ้าของภาษา	บทสนทนา ราบรื่นเป็น ธรรมชาติ แต่ยัง ติดตะกุกตะกัก	พูดต่อจากที่พูด ไม่ได้ แต่พยายาม พูดต่อไปโดยการ เริ่มต้นใหม่	พูดแล้วหยุดคิด นาน พูดไม่จบ ประโยค โต้ตอบ การสนทนาไม่ได้

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ 4 ระดับ ดังนี้

13.00 - 16.00	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
9.00 - 12.99	คะแนน	หมายถึง	ดี
5.00 - 8.99	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
1.00 - 4.99	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านต้องมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือได้คะแนนตั้งแต่ 9 คะแนนขึ้นไป

ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

สำหรับนักเรียนแผนกวิชา..... ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่.....
วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับความพึงพอใจ ดังนี้ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
1	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีขั้นตอนที่สามารถลงมือปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ					
2	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
3	ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสม					
ด้านเนื้อหา						
4	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					
5	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
6	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	อาชีพของนักเรียนได้					
ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน						
7	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อนในชั้นเรียน					
8	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความสนุกสนานและน่าสนใจ					
9	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
ด้านสื่อการสอน						
10	สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ					
11	สื่อการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น					
12	สื่อการสอนมีความทันสมัยไม่ยากหรือไม่ง่ายจนเกินไปต่อกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ					
ด้านการวัดและประเมินผล						
13	วิธีการวัดและประเมินผลในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีเหมาะสม					
14	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ					
15	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียน					
รวม						

ภาคผนวก จ แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	สาระสำคัญ สมรรถนะการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562						
2	การวิเคราะห์สมรรถนะการเรียนรู้สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผลและภาระงาน						
3	การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้						
4	จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้						
5	สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้						
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน กระบวนการ หรือเทคนิค						

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
	การสอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้)						
7	กิจกรรมการเรียนรู้มีกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน						
8	กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สอดคล้องกับเวลา						
9	ระบุการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
10	มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้ เครื่องมือวัดฯ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ครบถ้วน						
11	สื่อการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม						
12	ระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน						
13	การวัดและประเมินผลมีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์						
14	การวัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง						
15	การวัดและประเมินผลสนองต่อการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
	รวม						ระดับ
	รวมเฉลี่ย					

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง / แก้ไข

.....

.....

.....

ขอแสดงความขอบคุณอย่างยิ่ง

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ)

ตำแหน่ง.....

ผู้วิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

4.50 – 5.00	ระดับความเหมาะสม	มากที่สุด
3.50 – 4.49	ระดับความเหมาะสม	มาก
2.50 – 3.49	ระดับความเหมาะสม	ปานกลาง
1.50 – 2.49	ระดับความเหมาะสม	น้อย
1.00 – 1.49	ระดับความเหมาะสม	น้อยที่สุด

ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

**แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบ
ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ**

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะในแบบสอบถามความพึงพอใจต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อ	แน่ใจว่าข้อความสอดคล้อง
ให้คะแนน	0	เมื่อ	ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้อง
ให้คะแนน	-1	เมื่อ	แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้อง

พร้อมเขียนข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

แบบสอบถามความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านที่ 2 ด้านเนื้อหา ด้านที่ 3 ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านที่ 4 ด้านสื่อการสอน และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
1	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีขั้นตอนที่สามารถลงมือปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ				
2	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ				
3	ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสม				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านเนื้อหา					
4	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน				
5	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ				
6	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียนได้				
ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน					
7	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อนในชั้นเรียน				
8	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีความสนุกสนานและน่าสนใจ				
9	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ				
ด้านสื่อการสอน					
10	สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพโดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ				
11	สื่อการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น				
12	สื่อการสอนมีความทันสมัยไม่ยากหรือไม่ง่ายจนเกินไปต่อกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ				

ข้อ	รายการพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านการวัดและประเมินผล					
13	วิธีการวัดและประเมินผลในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติมีเหมาะสม				
14	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ				
15	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียน				

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

ขอแสดงความขอบคุณอย่างยิ่ง

ลงชื่อ.....

(นางสาวรัตนาวดี ปลื้มใจ)

ตำแหน่ง ครู

ผู้วิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ข ผลการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินทักษะพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน Pre-test	คะแนนหลังเรียน Post-test	คะแนนผลต่าง D
คะแนนเต็ม	16	16	D
1	7	12	5
2	6	12	6
3	6	14	8
4	8	15	7
5	4	12	8
6	7	12	5
7	7	10	3
8	7	10	3
9	4	12	8
10	7	10	3
11	7	11	4
12	8	14	6
13	7	9	2
14	8	14	6
15	8	11	3
16	7	14	7
17	5	9	4
18	4	12	8
19	8	15	7
20	7	12	5
21	4	12	8
22	5	11	6
23	6	15	9
24	7	11	4
รวม	154	289	135
ค่าเฉลี่ย	6.42	12.04	5.63

ภาคผนวก ข ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดง
บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดง
บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			\bar{X}	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	5	5	4.67	มากที่สุด
2	4	5	5	4.67	มากที่สุด
3	4	5	5	4.67	มากที่สุด
4	4	5	5	4.67	มากที่สุด
5	4	5	5	4.67	มากที่สุด
6	4	5	5	4.67	มากที่สุด
7	4	5	5	4.67	มากที่สุด
8	4	5	5	4.67	มากที่สุด
9	4	5	5	4.67	มากที่สุด
10	4	5	5	4.67	มากที่สุด
11	4	5	5	4.67	มากที่สุด
12	4	5	5	4.67	มากที่สุด
13	4	4	4	4.00	มาก
14	4	4	4	4.00	มาก
15	4	4	4	4.00	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	4.80	4.80	4.53	มากที่สุด

ภาคผนวก ฅ ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผลการ พิจารณา
		1	2	3		
		ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มี ขั้นตอนที่สามารถลงมือปฏิบัติได้อย่าง เป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูด ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านเนื้อหา						
4	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับ ระดับชั้นของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็น			$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
		ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
6	เนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมการแสดง บทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะ การพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของ นักเรียนได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน						
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดง บทบาทสมมติส่งเสริมให้นักเรียนมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อนในชั้น เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8	กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดง บทบาทสมมติ มีความสนุกสนาน และน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดง บทบาทสมมติกระตุ้นให้นักเรียนมี ความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาทักษะ การพูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านสื่อการสอน						
10	สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ใน การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการ เรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
11	สื่อการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหาใน กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดง บทบาทสมมติได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12	สื่อการสอนมีความทันสมัยไม่ยาก หรือไม่ง่ายจนเกินไปต่อกระบวนการ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการพิจารณา	ความคิดเห็น			$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
		ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)				
จัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ						
ด้านการวัดและประเมินผล						
วิธีการวัดและประเมินผลใน						
13	กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติที่เหมาะสม	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ						
วัตถุประสงค์การพัฒนาทักษะการพูด						
14	ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดงบทบาทสมมติ	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
กระบวนการจัดการเรียนรู้การแสดง						
บทบาทสมมติ ช่วยพัฒนาทักษะการ						
15	พูดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของนักเรียน	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
รวม		14	14	13	13.68	สอดคล้อง
ค่า IOC					0.91	สอดคล้อง